

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

PERIODICALS
February 14, 1998

Vol. LXXXVII Kaina 75 c.

ŠEŠTADIENIS — SATURDAY, VASARIS — FEBRUARY 7, 1998

Nr. 32

Vasario 16-oji — Lietuvos nepriklausomybės diena

Jaunimas nori turėti savo parlamentą

Vilnius, vasario 13 d. (BNS) — Seimo socialdemokratų frakcijos narys Rimas Dagys mano, kad jaunimo norą dalyvauti visuomeninėje veikloje slopina tikrų rezultatų ir galimybių juos įtakoti nematymas. „Jie nemato prasmės veikloje, nes nemato realių veiklos rezultatų“, spaudos konferencijoje penktadienį sakė Seimo narys.

Jo nuomone, domėtis valstybės valdymo mechanizmu jaunimui gali paskatinti R. Dagio siūlomas įkurti Lietuvos jaunimo parlamentas.

Pasak jo, būtent ši institucija padėtų jauniems žmonėms kuo greičiau tapti tikrais Lietuvos piliečiais. Jaunimo parlamentas būtų sistema, per kurią jaunimas galėtų išsakyti savo bėdas ir pageidavimus valdžios pareigūnams.

Jame būtų atstovaujami visi

Lietuvos regionai bei įvairios organizacijos. Kartą per metus parlamentas rinktųsi į sesiją, kur pasidalinęs į komitetus ruošytų pasiūlymus Seimui.

„Mūsų jaunimas geriau suprastų valstybėje veikiančius mechanizmus, kaip juos galima įtakoti“, sakė R. Dagys. Dabar, jo nuomone, atotrūkis tarp visuomenės ir Seimo „tikrai yra“.

Pasak jo, panašios jaunimo institucijos veikia beveik visose Europos Sąjungos valstybėse.

Vilniaus Universiteto sociologijos laboratorijos atlikti tyrimai teigia, kad 47 proc. 20-29 metų amžiaus jaunų žmonių politika domisi retkarčiais, 31 proc. — kai vyksta kas nors ypatinga, 20 proc. politika nesidomi visai ir tik 2 proc. domisi labai.

Nepakvietimas į ES

Lietuvai suteikė daugiau ryžto

Vilnius, vasario 13 d. (BNS) — Čekijos Senato pirmininkas Petr Pithart spaudos konferencijoje Vilniuje penktadienį teigė per savo vizitą pastebėjęs, kad Lietuvos nepakvietus derybų į Europos Sąjungą, valstybėje išsukę energijos antplūdį ir paskatinti suteikti papildomas jėgas.

Jo nuomone, Čekija dar ieško būdų, kaip galėtų padėti Lietuvai siekti ES narystės. Viena galimų paramos formų jis pavadino geresnį valstybės pažinimą.

„Po to, kai mes patekome į išrinktųjų laukėjų klubą, mūsų pirmoji kelionė į užsienį buvo ne į Vakarų, o į Rytus“, sakė P. Pithart.

Prokuratūra vangiai tiria agento „Marijos“ bylą

Vilnius, vasario 13 d. (BNS) — Centristų ir jaunųjų tautininkų vadovai supeikę generalinio prokuroro pareiškimą, jog tariamo KGB agento „Marija“ byla tėra „kopijų kratinys“.

Penktadienį paskelbtame pareiškimame Centro sąjungos pirmininkas Romualdas Ozolas klausia, ar tokį „generalinio prokuroro pareiškimą“ reikėtų vertinti kaip bandymą užkirsti kelią Saugumo departamento tyrimams?

Generalinis prokuroras Kazys Pėdnyčia trečiadienį su niekino jam savaitės pradžioje perduotus KGB dokumentus, kuriuose „Marijos“ agento slapvardžiu neva įvardijamas dabartinis Seimo ir vyriausybės narys. „Juridiskai tai yra blefas“, sakė K. Pėdnyčia apie dokumentus, kuriuos jis apibūdino kaip kopijas iš įvairių bylų.

Seimo narys R. Ozolas savo pareiškimą pripažįsta taip pat nežinąs, ar pateiktieji dokumentai tikri, „bet kad jie reikalauja rimto tyrimo, o ne viešo, tyrimus negalimais daromo, jų niekinimo — neabejotina“.

„Ką aš žinau patikimai jau šiandien — tai, kad generalinio prokuroro Lietuvoje tikrai nėra“, baigia parlamentaras.

Kitas Seimo narys, radikaliųjų partijos „Jaunoji Lietuva“ vadovas Stanislovas Buškevičius, taip pat pareiškė pasi-piktinimą bylos „išankstiniu įvertinimu“. Eilinė akivaizdi vagystė tiriamą ilgiau, iš anksto nepaskelbiant sprendimo“, sakė S. Buškevičius. Jo tvirtinimu, prokuratūra neapklausė „dešimties liudininkų“, kurių pavardės minimos vadinamojoje „Marijos byloje“, ar kurie gali būti susiję su tariamu agentu.

Seimo narys ne kartą žurnalistams teigė, kad „Marija“ yra Seimo narys, einantis ministro pareigas ir susijęs su strateginių objektų privatizavimu.

Savaitgalį Lietuva paminės Valstybės atkūrimo 80-ąsias metines. Gausybę renginių — šv. Mišiomis, oficialiomis valstybės vadovų kalbomis, dalyvaujant aukštiems užsienio svečiams; Nepriklausomybės Akto signatarų kapų pagerimu; iškilmingais posėdžiais; kariuomenės rinkuotėmis bei koncertais po atviru dangumi ir oro balionų švente — įvairiuose tėvynės miestuose bus minimas šis garbingas jubiliejus. (Eita)

Naujasis prezidentas susipažįsta su Pabaltijo kolegomis

Ryga, vasario 12 d. (BNS) — Ketvirtadienį išrinktas Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus ir Latvijos prezidentas Guntis Ulmanis Rygoje aptarė dvišalius santykius ir bendradarbiavimą siekiant bendrų tarptautinių tikslų.

Daugiau nei valandą trukusiame pokalbyje buvo kalbėta apie bendrą tikslą kuo greičiau integruotis į Europos Sąjungą ir NATO, pranešė V. Adamkaus atstovas spaudai.

Po pokalbio Latvijos prezidentas pristatė V. Adamkui URM sekretorių Marij Riekštinę, kuris vadovauja latvių delegacijai derybose su Lietuva dėl jūros sienos, bei aplinkos apsaugos valstybės ministrą Indulį Emsį.

Naujoji valdžia nekeis santykių su Karaliaučiumi

Karaliaučius, vasario 13 d. (BNS) — „Atėjus naujam Lietuvos prezidentui, Lietuvos ir Kaliningrado (Karaliaučiaus — red.) santykiai nesi-keis“, sakė naujasis Lietuvos generalinis konsulas Karaliaučiuje Jonas Voronavičius.

J. Voronavičius 53 metai, pagal išsilavinimą jis — inžinierius, technikos mokslų daktaras. Pastaruoju metu dirbo Lietuvos URM.

Pasak J. Voronavičiaus, santykiuose su kaimynine Rusijos sritimi turi išlikti permamumas, nes jau yra daug kas nuveikta įvairiausiose srityse.

Jis ketina visokeriopai remti Lietuvos investicijas į Karaliaučiaus ūkį, mėgins apginti „Klaipėdos maisto“ projektą statyti Karaliaučiuje mėsos kombinatą, nors tam smarkiai priešinosi vietos mėsos perdirbėjai.

Generalinio konsulo nuomone, būtina stiprinti ir kultūros ryšius.

Jis pranešė, kad penktadienį Lietuvos valstybės 80-mečiui bus skirtas iškilmingas priėmimas naujame konsulato pastate, esančiame vaizdingoje Karaliaučiaus vietoje, prie pat vieno gražiausių miesto ežerų.

Europos Sąjunga, vildamasis, kad Lietuva tokį kvietimą gaus šiemet. Estijos prezidentas Lennart Meri savo ruožtu pažadėjo, kad Estija pasidalins su Lietuva šių derybų patirtimi.

Prezidentai, susitikę Taline, taip pat aptarė pastangas integruotis į NATO. Susitikime buvo kalbėta apie santykius su Rusija, Baltijos valstybių bendradarbiavimą užtikrinant išorinių sienų apsaugą, energetinių žiedų aplink Baltijos jūrą kūrimą, dujotiekio iš Norvegijos į Baltijos valstybes tiesimo galimybes.

Valdas Adamkus nenori pompastiškos inauguracijos

Vilnius, vasario 13 d. (BNS) — Išrinktas prezidentas Valdas Adamkus paprasčiausiai išlaikys inauguracijos iškilmingumą ir šiek tiek supaprastinti jų renginius. Apie tai penktadienį spaudos konferencijoje pranešė V. Adamkaus laikinasis atstovas spaudai Darius Tarasevičius.

V. Adamkus, prieš išvykdamas darbo vizitą į Latviją ir Estiją, su tokiu prašymu kreipėsi į inauguracijos komisijos pirmininką Raimundą Mielę.

V. Adamkus susirūpinęs, kad kai kurie numatytieji renginiai gali būti per daug iškilmingi, ir pasiūlė dar kartą išanalizuoti projektus ir renginius supaprastinti.

Spaudos konferencijoje inauguracijos komisijos narė Rūta Vanagaitė sakė, kad dabar koreguojamas ne tik iškilmių scenarijus, bet ir samata. Ji mano, kad, remėjams padedant, V. Adamkaus inauguracijos iškilmes gali kainuoti mažiau už A. Brazausko.

R. Vanagaitės skaičiavimais, 1993 m. A. Brazausko inauguracija kainavo apie 273,000 litų. Anksčiau buvo skelbiama, kad naujojo prezidento inauguracija kainuos apie 317,000 litų.

„Tačiau nesirengiame daryti kabinetingo renginio. Tai būtų nepagarba įvykiui“, sakė ji.

Komisijos nariai teigė, kad pasibaigus šventiniams renginiams Seime, Arkikatedroje bei Daukanto aikštėje, prezidentas

Pasaulio naujienos

(Remiantis BNS, Reuters, DPA, AP, Interfax, ITAR-TASS, BelaPAN, RIA ir ELTA žinių agentūrų pranešimais)

Maskva. Rusija neketina kurti koalicijos su valstybėmis, kurios nepritaria jos panaudojimui Irake, penktadienį Maskvoje po susitikimo su JAV gynybos ministru William Cohen pareiškė Rusijos URM vadovas Jevgenij Primakov. „Mes prieš jos panaudojimą šioje valstybėje, bet mes nieko nevienijame prieš JAV“, sakė jis ir pažymėjo, jog derybų metu „nebuvo svarstomos jokių siūlymų detales“. W. Cohen iš karto išėjo, jog neveda diplomatinį derybų, paaiškino Rusijos URM vadovas.

Tokio. Japonija penktadienį parėmė Jungtines Valstijas Irako klausimu ir sutiko, jog turi būti svarstomos visos Irako krizes sprendimo galimybės. Japonijos užsienio reikalų ministras Keizo Obuchi ir JAV pasiuntinys Jungtinėse Tautose Bill Richardson surengė bendrą spaudos konferenciją. Japonijos ministras pakartojo, jog pirmiausia turi būti ieškoma diplomatinio krizes sprendimo būdų, tačiau pažymėjo, kad „pavojinga“ nekreipti dėmesio į Iraką. B. Richardson atvyko į Tokiją ieškoti pritarimo galimybės karo veiksmams prieš Iraką. Jis buvo susitikęs ir su Japonijos premjeru Ryutaro Hashimoto. JAV pareigūnas patikino, kad Amerika atsisveigia į Japonijos prašymą neįsiimti karo veiksmų bent iki Olimpinio žiemos žaidynių pabaigos, tačiau jokio įsipareigojimo šiuo klausimu nepaskelbė. Jis sakė, kad JAV pageidautų, kad JT priimtų Iraką smerkiantį griežtą nutarimą, tačiau, pasak jo, JT Saugumo tarybos pritarimas karo veiksmams nėra būtinas.

Maskva. Čėčenijos lauko vadas Salman Radujev, pagarsėjęs teroro veiksmais 1996 m. sausį Dagestano gyvenvietėse, prisiėmė atsakomybę už pasikėsinimą į Gruzijos prezidentą Eduard Ševardnadze vasario 9 d. Tbilisyje. Spaudos konferencijoje Grozne, kurios ištraukė ketvirtadienio vakarą buvo parodyta Rusijos televizijos NTV naujienų laidoje, S. Radujev pareiškė, kad „pastarieji įvykiai Gruzijoje — tai ne pasikėsinimas į prezidentą ir ne teroro aktas, o iš anksto suplanuota kovinė operacija, kurios tikslas buvo sunaikinti Rusijos banditų formuotę Gruzijoje, vadovaujamą Ševardnadze“. Kaip pranešė NTV, S. Radujev teigė, kad nužudyti Gruzijos prezidentą nuspresta organizacijos „Kaukazo namai“ posėdyje dar pernai lapkritį. „Tokia Ševardnadze būseną mums tinka. Jis visada laukia kito smūgio, o laukti mirties visada baisiau už pačią mirtį“, sakė lauko vadas Radujev.

Canberra. Australijos Konstitucinio suvažiavimo delegatai penktadienį didėle persvara pasisakė už tai, kad valstybė taptų respublika ir nutrauktų likusius ryšius su Didžiosios Britanijos monarchija. Prieš 2 savaites prasidėjus šiam suvažiavimui, promonarchistinis premjeras John Howard pažadėjo, kad bet kokių jos patvirtintų respublikos modelių iki 1999 m. pabaigos pateiks visuomenės referendumui. Tačiau monarchistai tikisi įveikti respubliką per referendumą. „Tad sakykime — Djevas tesaugoja karaliene, nes respublikos neįsigeibęs niekas. Respublikos idėja virs dulkėmis per visagalio Dievo malonę“, pareiškė pasipiktinęs suvažiavimo delegatas monarchistas David Mitchell. Tuo tarpu respublikos šalininkai tikisi, kad Australijos prezidentas bus išrinktas jau iki 2000 metų Olimpinio žaidynių atidarymo ir Australijos federacijos 100-mečio jubiliejaus.

Jeruzalė. Izraelio premjeras Benjamin Netanyahu penktadienį perspėjo, kad palestiniečių parama Irako prezidentui Saddam Hussein gali sužlugdyti taikos procesą Vidurio Rytuose. „Ka palestiniečiai, kviesdami S. Hussein sudegti Tel Avivą, nori tuo pasakyti?“, retoriškai klausė premjeras. Ketvirtadienį maždaug 300 palestiniečių susirėmė su Izraelio kariuomene Hebrone. Palestiniečiai protestavo prieš JAV grąsinimus Irakui karo veiksmams. Nabluse, nepaisant palestiniečių valdžios draudimo, taip pat vyko Iraką palaikančios demonstracijos. Jų metu kai kurie palestiniečiai kvietė S. Hussein apšaudyti Izraelį raketomis. Palestiniečių vadas Yasser Arafat yra sakęs, jog prieštarauja jos panaudojimui prieš Iraką, tačiau paragino S. Hussein būti „lankstesniu“. Ketvirtadienį Y. Arafat apkaltino B. Netanyahu tuo, kad jis mėgina pasinaudoti Irako krize ir apjodinti palestiniečius.

* Aktyviai Rusijos rinkoje veikia Lietuvos komercinis „Snoro“ bankas laimėjo bylą dviejų pakopų teismuose ir atgavo 970 milijonų rublių, kurie buvo „išaldyti“ pernai liepos pabaigoje Rusijos mokesčių policijos Sankt Peterburgo valdybai areštavus ke-liolikos Baltijos valstybių bankų sąskaitas. Apskundęs mokesčių policijos sprendimą teismui ir laimėjęs bylą, bankas „Snoras“ įrodė, kad visos jo operacijos Sankt Peterburgo regione buvo teisėtos. (BNS)

* Trečiadienio popietę plūstėjęs antrajai potvynio bangai, per naktį Nemuno žemupyje buvo užlieta beveik 8 kilometrai vietinės reikšmės kelių ir iki 350 metrų pailgėjo apsemto Šilutės-Rusnės kelio atkarpa. Vandens lygis pama-ryje toliau kilo, todėl visos gelbėjimo tarnybos buvo pasi-ruošusios suteikti pagalbą. Tačiau jokių grėsmingų potvynio padarinių nesitikima. (BNS)

* Interpol'o Lietuvos valstybinio biuro vadovas Aurelijus Racevičius paskirtas Lietuvos teisėsaugos ataše nuolatineje misijoje Europos Sąjungoje. 40-metis esny-sis komisaras A. Racevičius Interpol'ui Lietuvoje vadovavo 6 metus. (Eita)

KALENDORIUS

Vasario 14 d.: Šv. Kirilas, vienuolis (mirė 869 m.) ir Metodijus, vyskupas (mirė 885 m.), slavų apaštalai; Valentinas, Saulius, Saulė, Žynė. Valentino diena.

Vasario 15 d.: Zygfridas, Faustinas, Jovita, Jurgita, Girdenė, Kintibutas.

Vasario 16 d.: Lietuvos Nepriklausomybės šventė. Julijonas, Julijona, Julija, Vasaris, Laisvė, Tautis. 1613 m. mirė rašytojas Mikalojus Daukša. 1801 m. gimė vysk. Motiejus Valančius. 1927 m. mirė Lietuvos tautos patriar-chas Jonas Basanavičius. 1922 m. Kaune įsteigtas Lietuvos Universitetas, kuris 1930 m. buvo pavadintas Vytauto Didžiojo. 1923 m. Am-basadorių konferencija Lietu-vai pripažino Klaipėdos kraš-tą. 1944 m. paskelbęs dekla-raciją tautai, pradėjo veikti VLIKas. Prezidentų diena (JAV).

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Laima Šalčiuvienė
411 East Lynnwood Ave.
Arlington Heights, IL 60004

VIEŠPATIE, SULĖTINK MANO ŽINGSNIUS

Tai maldos žodžiai, kuriuos reikia kartoti, kai pradėdame skėsti ar pasimesti kasdieniame skubėjime. Kai sulėtiname žingsnius pradėdame klausyti ir išgirsti ką Jis mums nori pasakyti. Gavenia jau čia pat. Bažnyčia žino ką daro, skirdama tą laiką susikaupimui ir pagalvojimui apie Kristaus Prisikėlimo šventę, Velykas ir Prisikėlimo reikšmę krikščionių gyvenime. Toks žingsnių sulėtinimas, susikaupimas ir pakelimas dvasios į Viešpatį bus **šeštadienio, kovo 14 d., Ateitininkų namuose**. Susikaupimą praves kun. Rimas Gudelis, jaunas kunigas iš Lietuvos, kurį daug

jaunimo jau pažįsta. Jaunesnieji mano, kad Ateitininkų namų susikaupimai tinka tik sendraugiams, ar tik pensininkams. Visai ne, tie susikaupimai yra skirti visiems ir jų senstančios ir neatgyvenusios mintys yra skiriamos visiems — jauniems, vyresniems ir dar vyresniems... Laukiame studentų ir, ypač jaunesnių tėvų, kuriems yra sunku pasiliuosuoti nuo šeimos buitinių reikalų. Pradėkime iš anksto ruoštis susikaupimui dalyvauti ir skirkime tą vieną dieną dvasiniai atgaivai. Kviečiame dalyvauti visus, ne tik ateitininkus.

A.

KVIETIMAS Į SUSIRINKIMĄ

Į Stulginskio-Lipniūno moksleivių ateitininkų kuopos mėnesinį susirinkimą, šeštadienį, vasario 21 dieną, 6 v.v. vyksiantį Ateitininkų namuose, atvyksta Antanas Dundzila iš Washington, D.C., pokalbiui apie Lietuvos partizanus.

A. Dundzila domisi Lietuvos rezistencija, ypač pokariniais partizanais. Viešėdamas Lietuvoje lankė pokario partizanų kovų ir kancijų vietoves bei renginius. Šia tema rašo lietuvių spaudoje — šių metų vasario 3 d. „Drauge“ buvo išspausdintas straipsnis apie 1951 m. iš Vokietijos į Lietuvą grįžusių partizanų Julijoną Butėną. Partizanų tema yra parašęs novelę apie Daumant-Lukšos 1950 m. lėktuvų grįžimą į Lietuvą — šią 1990 metais premijavo Lietuvių Rašytojų draugija. Jo straipsniai buvo spausdinami „Ai-

duose“, „Dirvoje“, „Darbininke“, „I laisvę“, „Varpe“, „Mūsų vytyje“, o Lietuvoje — „Dienovidyje“, „Kauno laike“, „Garsė“, „Tremtiniyje“.

Gimęs Kaune, A. Dundzila atvyko į Čikagą 1949-tais metais, būdamas 17-likos metų. Yra baigęs inžineriją University of Illinois ir California Institute of Technology. Atsiradus kompiuteriams, nuo 1961 metų iki išėjimo pensijon 1997 metais, dirbo informacijos technologijos pritaikymo srityje. Lietuvių tarpe dalyvavo skautų veikloje ir dėstė istoriją Maironio šeštadieninėje mokykloje.

Į šį neeilinį susirinkimą kviečiami moksleiviai ir jų tėveliai. Prieš susirinkimą visi kviečiami dalyvauti 5 val. p.p. šv. Mišiose Pal. J. Matulaučio misijoje, PLC, Lemonte.

L. Č.

ASS CV-BOS POSĖDIS

Pirmasis šių metų Ateitininkų Sendraugių sąjungos centro valdybos posėdis sekėdadienį, vasario 8 d., 6 v.v. vyko Laimos ir Dave Braunų namuose. Posėdyje dalyvavo valdybos nariai: Laima Kušlikytė Braune, Raimundas Lapšys, Algis Norvilas, Laima Šalčiuvienė ir kun. Kestutis Trimakas. Tarp svarbesnių aptartų reikalų buvo ateitininkų stovyklos, MAS CV-bos klausimas, naujoji struktūra, sendraugių veikla.

Sendraugių vasaros stovykla „Dainavoje“ vyks liepos 26-tos dienos savaitę. Vytautas Šolūnas, turbūt daugiau 20 metų šias stovyklas organizuojantis, sutiko ir šimet tai atlikti. Programą sustatys Nijolė Balčiūnienė, CV-bos narė. Studijų dienos „Dainavoje“ šiais metais bus rugsėjo 4-9 d., kaip įprasta — Darbo šventės

savaitgalį. Kennebunkporte data dar nenustatyta.

Praėjusios Moksleivių Ateitininkų sąjungos centro valdybos kadencija baigėsi su '97-tais metais. Nors seniai pradėta ieškoti naujos valdybos, kol kas nepasisekė rasti asmenų, norinčių įsipareigoti. Atrodo šiam įsipareigojimui nerandama asmenų, galinčių sąjungai vadovauti. Sendraugių valdybai atrodo didžiausias rūpestis šiuo metu yra rasti stovyklos organizavimo komitetą.

Federacijai persikėlus į Lietuvą, ateitininkams už Lietuvos ribų būtina ne tik struktūriniai/organizaciniai susitarimai, bet ir viso veiklą išjudinti. **Bes steigiamasi** pavasariui baigiantis sustatyti siūlomą persitvarkymo projektą, kuris ateitininkų visuomenei būtų pateiktas vasaros metu, kad rudenį būtų patvirtintas.

Kovo mėnesį Ateitininkų na-

Alina Griniene

Nuotr. K. Ambrozaičio

A. A. ALINOS GRINIENĖS ATMINIMUI

Š.m. sausio 16 d., Miunchene, Vokietijoje, savo žemišką kelią baigė mokytoja — ateitininkė, Alina Griniene, a.a. dr. Jono Griniaus, literatūros kritiko, žmona.

„Ponytės“ vardu ji buvo daug kam žinoma Europoje. Nedidelio ūgio, apvalutė, skaidrių mėlynų akių, giedrios nuotaikos ir šypsni moteris. Ji buvo tas mažas ratukas, kuris pajėgė sukurti didelį lietuviško-patriotinio darbo ratą išsivijus gyvenime. Vokietijoje, kuris pajėgė sukurti didelį lietuviško-patriotinio darbo ratą išsivijus gyvenime. Vokietijoje, kuris pajėgė sukurti didelį lietuviško-patriotinio darbo ratą išsivijus gyvenime. Vokietijoje, kuris pajėgė sukurti didelį lietuviško-patriotinio darbo ratą išsivijus gyvenime.

Mirus dr. J. Griniui, ji nepalūžo vienuolios. Pareigingu mo jausmas lietuvių išsilaukymui, svetūr gyvenant, buvo jos laimingo gyvenimo variklis. Dr. J. Griniaus ir Alinos namai Miunchene buvo visada visų pagalbos reikalingųjų pirmoji stotis. Prieš metus a.a. Alina ištikęs insultas sulėtino jos gyvenimo tempą. Nors tas fizinis negalias jau buvo išlyginusi, bet mirtis atėjo dar nelauktai — Alina buvo rasta mirusi, savo namuose, sausio 16 d.

Mūsų šeimų draugystė, nuo pažinties Lietuvoje, suartėjo pokario metu gyvenant Niurtingeno miestelyje. Griniai buvo pirmieji patekę į tą ramų miestelį pietų Vokietijoje, kur tos srities pabėgėlių reikalus tvarkė prancūzas pulkininkas, UNRRO's organizacijos atstovas. Dr. Grinius, gerai kalbėjęs prancūziškai, suartėjo su prancūzu, kuris taip pat buvo laikinas Vokietijoje gyventojas, be vokiečių kalbos žinojimo. Per jį dr. J. Grinius ir tą miestelį pasikvietė savo artimuosius draugus — prof. Z. Ivinskį (istoriką), dr. A. Maceiną ir dr. J. Girnį su šeima

muose numatomas susipažinimas su kun. dr. Kęstutis Trimakas naujausia knyga „Asmenybės raida gyvenime“. Tai bus vienas iš eilės numatomų centro valdybos renginių šį pavasarį.

(filosofus)) ir dr. Ad. Damušį su šeima (vieną iš 1941 m. Lietuvos Sukilimo organizatorių). Veliau į tą lietuvių telkinį atvažiavo dr. V. Majauskas su šeima, dr. J. Kazickas su šeima, Gediminas Galvanas, nemažai kitų, to paties likimo lietuvių.

Visi buvome pažinkinti DP ženklais. Visi gyvenome konfiskuotose vokiečių namuose, laikinai, iki kur būsimie išgabenti jau nuolatiniams įsidarbinimui ir gyvenimui. Buvo bedarbiai laukimo metais. Laukėme visko — Raudono mo jausmas lietuvių išsilaukymui, svetūr gyvenant, buvo jos laimingo gyvenimo variklis. Dr. J. Griniaus ir Alinos namai Miunchene buvo visada visų pagalbos reikalingųjų pirmoji stotis. Prieš metus a.a. Alina ištikęs insultas sulėtino jos gyvenimo tempą. Nors tas fizinis negalias jau buvo išlyginusi, bet mirtis atėjo dar nelauktai — Alina buvo rasta mirusi, savo namuose, sausio 16 d.

Ne kartą ir mes „proferansu“ laiką marindavome, bet dažniausiai praleisdavome vakarus Grinių namuose, kur a.a. Alina su entuziazmu primindavo vakaronės dalyvius ir kiekvieną kartą pavaišindavo savo, menko maisto davinio karo pabėgėliams, ištekliai.

Griniai, A. Maceina ir J. Girnius, Z. Ivinskis ir Ad. Damušis turėjo apie ką kalbėti, planuoti ir analizuoti praėjusių įvykių, kurie užtraukė tiek nelaimių žmonijai apamai. Tų vakaronių svarstymai ir šiandien, juos prisiminus, jaudina ir kartu gaivina atminimus, nes iš to kolektyvo tarpo gyvi esame palikę tik mudu su vyru.

Atėjus laikui skirtis laikinam — normaliam gyvenimui, vieni išklydom į JAV, bet nei Z. Ivinskis, nei A. Maceina, nei Griniai palikti Europą nenorėjo. A. Maceina pasirinko Miunsterio universitetą, Z. Ivinskis — Bonos universitetą, o Griniai Miuncheną, kuriame abu iki mirties gyveno.

Gyvendami Miunchene, Griniai suko visą lietuviškojo gyvenimo ratą. Jų iniciatyva gimė Vasario 16-tosios gimnazija, kurioje dirbo ir dr. J. Grinius ir Alina Griniene. Lietuvių Fronto bičiulių studijų dienos Europoje buvo, ypač, Alinos rūpestiu pradėtos ir tęsiamos metų metais. Alinos iniciatyva ir rūpestiu buvo organizuojamas visas darbas: pasikaitininkai, programa, kvietimai, vietos parinkimas ir kt.

Alina mokytoja Miunchene lietuviškams įsteigtoje mokykloje. Alina suorganizavo paaugliams ir jau vyresniesiems tautinių šokių šokėjų grupę (jei neklystu, pavadintą

„Ratuku“), dainininkų kolektyvą. Organizavo taut. šokių šokėjams ekskursijas po lietuviškus telkinius Vokietijoje ir savo grupę atgabendavo į JAV, šokių šventei. Pati organizuodavo ir finansinę toms grupėms paramą.

Nebuvo nei vieno iš už Geležinės uždangos išsukusių lietuvių patriotų, kurie nebūtų pajutę paramos ir globos a.a. Alinos rūpestiu.

Daug vykstančių į Lietuvą anais „draudimo“ laikais važiuodami sustodavo Miunchene, pas Aliną ir padėdavo jos įsipareigojimams Lietuvoje, perveždami knygų, vaistų ir kitokių komunikacijai reikalingų žinių. Didysis a.a. Alinos rūpestis, per visą jos gyvenimą išsiviję, buvo sargyba lietuviško žodžio ir lietuviškos patriotinės dvasios išlaikymas visuomenėje, ypač jaunime.

A.a. Alina rūpinosi, kad lietuviška-krikščioniška dvasia neužgestų, nebūt užslopinta svetimų dūmų, kad Lietuvai tapus laisvai, jaunimas, iškelta galva, galėtų sakyti, — „nepražuvom Lietuvai“.

Šiais rūpestiais buvo užpildyta jos asmeninė vienuolė. Ji juos nešė pilietinės ir krikščioniškos dvasios pareigingu mo jausmu, tikiama, kad ateis mūsų tautai diena grįžti ir savo istorinę žemę, nepasiklydus svetimuose kraštuose.

Deja, abu Griniai nesulaukė tokios dienos. Alina lankė Lietuvą nuo pat jos atgimimo ir ruošėsi grįžti namo, bet...

Grįš jie abu, š.m. vasario 19 d. į Lietuvą tik pelenis, ir vasario 20 d. bus palaidoti Petrašiūnų kapinėse (prie Kauno).

Gaila asmens, kuris savo gyvenimą laiką svetimame krašte atidavė Lietuvos labui, ir troškė grįžti į savo tautos istorinę žemę pasidžiaugti Tėvynės laukais ir dangaus mėlyne, mirė svajonėms neišsipildžius.

Kiekvienas besilankęs ar gyvenęs Lietuvoje, tejučia pareigą padėti kvapnų, Lietuvos žemės augintą žiedėlį ant kapo asmens, gyvenusio ir dirbusio Lietuvai.

Jadvyga Damušienė

JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
GREGORY SUELZE, MD
Illinois Pain Treatment Institute
Nugaros, sprando, galvos, sąnarių ir kt. vietų skausmo gydymo specialistai
Chicago: 312-726-0800
East Dundee: 847-551-1212
McHenry: 815-363-9595
Elk Grove: 847-718-1212

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS
DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. 708-598-2131
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Kab. tel. 773-586-3166
Namų tel. 847-381-3772
6745 West 63rd Street
Val. pirm. ir ketv. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Kito dienomis - susitarus

DR. ARYDAS J. DAILIDIS
DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-748-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2609
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-634-1120

SURENDER LAL, M.D.
Specialybė - Vidaus ligos
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Tel. 773-434-2123
Valandos pagal susitarimą

DR. DOMAS LAPIKUS
Vidaus ir plaučių ligos
15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazinant pašto išlaidas, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesuėmiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėti, pažymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV	metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą:			
(Air cargo)	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00		
Užsakant į užsienį oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	

Vyriausio redaktorė - Danutė Bindokienė

Administratorius - Valentinas Kruplis

Moderatorius - kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, kas nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisyti savo nuostoria. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Prašome siunčiant pasilikti kopiją.

DR. JANINA JAKŠEVIČIUS JOKŠA
6441 S. Pulaski Rd., Chicago, IL
Rez. 708-422-7807
Kab. 773-582-0221
Valandos susitarus

DR. VILIA KERELYTĖ
Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos patarimai ir akupunktūra
7271 S. Harlem, Bridgeview, IL 60455
Tel. 708-594-0400
Valandos pagal susitarimą

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS CHIRURGIJA IR GYDYMAS
6132 S. Kedzie Ave.
Val. antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.
Seid. pagal susitarimą
Kabineto tel. 773-778-2280
Namų tel. 708-448-5545

DALIA A. CEPELĖ, D.D.S.
DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171 St.
Tinley Park, IL 60477
708-614-6871
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES
DR. BOB DOKHANCHI
Dantų gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 773-735-4555
4707 S. Gilbert, La Grange, IL
Tel. 708-352-4487

DR. DALIA JODWALIS
DANTŲ GYDYTOJA
3800 Highland Ave., Ste. 201
(skersai gatvės nuo Good Samaritan Igoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-960-3113
Valandos susitarus

DR. VILIUS MIKAITIS
SEIMOS DAKTARAS IR CHIRURGAS
FAMILY MEDICAL CLINIC
15506-127 St., Lemont, IL 60439
Priešais Palco Community Hospital
Silver Cross Hospital
Valandos pagal susitarimą
Tel. 708-257-2285

DR. ELIGIJUS LEIŠIS
AKIŲ LIGOS IR CHIRURGIJA
1192 Walter St., Lemont, IL 60439
(skersai gatvės nuo Good Samaritan Igoninės)
Downers Grove, IL 60515
Tel. 630-960-3113
Valandos susitarus

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGE
NERVŲ IR EMOCINIS LIGOS
Kab. 773-735-4477
Rez. 708-246-0087 arba 708-246-0581
6449 S. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZINAS, M.D., S.C.
Specialybė - Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6187 S. Archer Ave. (prie Austin)
Tel. 773-585-7755
Valandos pagal susitarimą

DR. DANA M. SALIKLIS
Dantų gydytoja
825 S. Mannheim Rd.
Westchester, IL 60154
Tel. 708-344-1894
Valandos pagal susitarimą

Cardiac Diagnosis, LTD.
6132 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-436-7700
RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.
S. PRASAD TUMMALA, M.D.
Širdies ir kraujagyslių ligos
Valandos pagal susitarimą

DR. PETRAS KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Tel. 708-652-4150 atsakomas 24 val.
1443 S. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 v.p.p. - 7 v.p.p.
Išskyrus trečd. šeštad. 11 - 4 v.p.p.

LINAS SIDRYS, M.D.
Akių ligos / Chirurgija
9630 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
Tel. 708-636-6822
4149 W. 63rd St.
Tel. 773-735-7709

DR. V. J. VASAITIENĖ
DANTŲ GYDYTOJA
4817 W. 83 St., Burbank, IL
Tel. 708-423-6114
Valandos pagal susitarimą

ARAS ŽILIOBA, M.D.
INDRĖ RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS - CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630)527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630)435-0120

NIJOLĖ STANKEVICIUTE, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
311 South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708)598-4055
Valandos pagal susitarimą

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutvarkys dantis už prienamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimai (kalbėti angliškai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

DR. A.B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. 708-422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmad. 3v.p.p.-7v.v., antr. 12:30-3v.p.p.
treč. uždaryta, ketvirt. 1 - 3 v.p.p.
penktad. ir šeštad. 9 v.r. - 12 v.p.p.

DR. DOMAS LAPIKUS
Vidaus ir plaučių ligos
15300 West Ave.
Orland Park
708-349-8100
Valandos kasdien, išskyrus savaitgalius

LIDIA BALČIONAITĖ, O.D.
AKIŲ DAKTARĖ
2804 Som Center Road
Willoughby Hills, OH 44094
Tel. (440) 944-7277

Lara Polteraityte, Daina Ringute ir Diana Leparskaite įdėmiai klauso paskaitos 1997 m. moksleivių ateitininkų Žiemos kursuose „Dainavoje“.

Nuotr. Ludo Landsbergio

NESIKEIČIANTIS PAGRINDAS

Šio sekmadienio Evangelijoje girdime garsų Jėzaus „Pamokslą nuo kalno“, bet girdime jį ne iš Mato Evangelijos, kurioje, anot Mato, Jėzus šį pamokslą pasakė „užkopęs į kalną“, bet iš Luko Evangelijos (Luko 6:17, 20-26). Pagal Luką, Jėzus jį pasakė „nužengęs su Dvylika nuo kalno ir apsistojęs lygioje vietoje“. Mums, gyvenant kultūroje, kurioje tegalime tikėti tik „objektyviais faktais“, ši priešprieša atrodo kaip iššūkis, reikalaujantis išspręsti, kur teisybė. Bet, jei norime suprasti Jėzaus mokymo ir visos Evangelijos giliai, galings paslaptis, pirmiausia turime atsisaikyti savo modernų iprocių viską vertinti tik pagal materialistinio „objektyvumo“ kriterijus ir bandyti įeiti į pirmojo šimtmečio evangelistų galvoseną.

Jų pagrindinis tikslas, rašant Evangelijas, nebuvo smulkios, objektyvios kronikos apie Jėzų surašymas (jei būtų buvę, Bažnyčia seniai būtų suderinusi visas keturias Evangelijas į vientisą autoritetingą biografiją). Jų tikslas buvo surašyti apaštališką mokymą, atitinkantį savo tikinčiųjų bendruomenei aktualų ir reikšmingą Jėzaus teologinį „portretą“, išsakantį jo reikšmę ir vaidmenį Dievo vykdomame žmonijos išganyje. Todėl kiekvienas evangelistas pabrėžia kitus Jėzaus mokymo ar veiklos bruožus (nors pagrindiniuose įvykiuose sutinka), ir visi tie portretai svarbūs, norint susidaryti tikslų vaizdą, kas Jėzus yra.

Matas, rašydamas, kad Jėzus tuos mokymus pasakė „įkopęs į kalną“, norėjo skaitytojams priminti Mozės vaizdą, nuo kalno davusį tautai Dievo Įstatymą, tuo kviesdamas skaitytoją pamąstyti apie šio mokymo svarbą Jėzaus sekejams; apie Jėzų, kaip naujos išrinktosios tautos vadovą, kurį sekiojo didžiulės minios „Galilėjos, Dekapolio, Jeruzalės, Judėjos ir Užjordanės“ ir kuris, išsirinęs savo mokinius, nuvedė juos į atskirą susitikimo su Dievu vietą — kalną — ir ten juos mokė (Mato 4:25, 5:1-11).

Lukas tačiau nori iškelti Jėzų, kaip tą, kuris betarpiškai atėjo pas paprastus žmones ir parodė jiems, kur jų palaima. Lukas tad rašo: „Jėzus nužengė su Dvylika nuo kalno ir apsistojo lygioje vietoje. Ten buvo gausus jo mokinių būrys ir didelė daugybė žmonių iš visos Judėjos ir Jeruzalės, iš Tyro ir Sidono pajūrio“. Ir čia, nusileidęs nuo kalno tarp žmonių, Jėzus į juos asmeniškai kreipiasi:

„Palaiminti jūs, vargdieniai, nes jūsų yra Dievo karalystė“. Lukas visoje Evangelijoje, labiau nei kiti evangelistai, pabrėžia, kad Jėzus atėjo vargdienių gelbėti, jiems padėti. (Luko Evangelijos prologe gimusi Jėzų pirmieji pagarbina piemenėliai; Mato Evangelijoje — karališkas dovanas nešantys išminčiai iš Rytų). Mato Evangelijoje Jėzus kalba trečiuoju asmeniu: tie, kurie yra vargdieniai, taikdariai, kurie kencia dėl teisingumo bus palaiminti. Luko Evangelijoje Jėzus tiesiog kreipiasi į savo mokinių tarpe esančius vargdienius, taikdarius, nukentėjusius dėl teisingumo, liudinčius — ir užtikrina, kad jie yra palaiminti.

Šis pavyzdys parodo, kad nuo pat pirmųjų krikščionybės dienų Jėzaus mokymo ipeidiniai nuolat pritaikė Jėzaus mokymus, darbus ir gyvenimą — jo Gerąją Naująją — taip, kad skirtingi jo sekejų sambūriai galėtų suprasti jo reikšmę jiems. Jėzaus Geroji Naujiena nesikeičia, bet keičiasi žmonės, kurie jos ištroškę laukia. Todėl, vykdydami savo krikščioniškąjį pašaukimą tėti Jėzaus darbą, jo ipeidiniai Gerąją Naująją pristato vis naujais būdais, kylančiais iš meilės Jėzaus atpirktiems žmonėms, kad jie Jėzų pažintų ir pamiltų.

Pirmame skaitinyje (Jeremi 17:5-8) taip pat iškyla Dievo nekintamumas, nors žmogiško gyvenimo aplinkybės ir dramatiškai keičiasi. Del to, kad žmogus ir medžiaginis pasaulis keičiasi — auga, nyksta — nerealų pasikliauti žmogui ar „silpnui kūnui“. Kuris taip daro — „kaip tas plikas tyra krūmokšnis: niekada nesusilaukdamas gero, skursta dykynėje, druskotoje žemėje, kur niekas negali gyventi“. Tačiau „laimingas žmogus (t.y., palaimintas), kuris Dievu pasikliauja ir visko iš Viešpaties vilias. Jisai — kaip medis... leidžias šaknis į drėkinamą žemę: jam nieko nereikia bijotis, net kaitrai užėjus žaliuoja jo lapai“, atėjus sausras, jis nepabūgsta ir nenustoja vedes vaisius. O mūsų gyvenimo keliai iš tiesų banguoja — ir tarp audrų, ir sauringų metų, ir tarp ramių, derlingų metų, tiek džiaugsmo, tiek ir liudėsio valandų.

Ir tas pats tinkinčiųjų bendruomenėje girdimas Dievo žodis skirtingai aidi gedulą per gyvenančioje širdyje, nauja gyvybė besidžiaugiančioje širdyje svetimoje šalyje išlikimo galimybių ieškančioje širdyje — ir kiekvienam neša skirtingą, atitinkamą įkvėpimą,

LIETUVA AMBASADORIUS DR. EFFRAIN SCHACHT ARISTIGUIETA

1918 metų vasario 16-ąją intelektualai ir paprasti žmonės sąmoningai pasirašė „Nepriklausomybės deklaraciją“. Nepriklausomybei buvo lemta vėl atsikurti 1990-ųjų kovo 11-ąją. Tai buvo Sovietų Sąjungos subyrėjimo pradžia. Šimtmečio viduryje, prasidėjus karui, Lietuvą paverė Sovietų Sąjunga. Netrukus nedidelė, bet drąsi ir laisvę mylinčią, tautą okupavo militarinė Vokietija. Ir vieni, ir kiti agresoriai siekė ją išnaudoti, įgyvendindami savo geopolitinio viešpatavimo tikslus.

Žlugus Sovietų vergijai, Lietuva vėl atgavo tarptautinį savo pripažinimą ir 1991 metų rugpjūčio 17 dieną buvo priimta į Jungtinių Tautų organizacijos šeimą. Nuo šiol, savo piliečių pelyntos gerovės ir pasididžiavimo vardan, ji imasi didios užduoties, koordinuodama politinių, ekonominių, prekybinių ir kultūrinių institucijų veiklą augti ir stiprėti.

Lietuva puoselėja demokratišką, laisvą ir nepriklausomą savo vystymąsi. Iš 3.71 mln. visų valstybės gyventojų 81,4 proc. sudaro lietuviai, 8,3 proc. rusai, 7 proc. lenkai, 1,5 proc. gudai, 1 proc. žydai, likusią dalį — vokiečiai, latviai, totoriai, cigonai ir kt. Valstybės, išsidėsčiusios rytinėje Baltijos jūros dalyje, plotas yra 63,000 kvadratiniai kilometrai, visų sienų ilgis — 1,846 kilometrai. Sostinė — Vilnius. Jo istorinį palikimą UNESCO paskelbė pasaulio kultūros paveldo dalimi. Kiti svarbūs miestai — Kaunas, Klaipėda, Šiauliai ir kt. Pietuose, nuostabioms gamtos apsuptyje, yra įsikūręs nedidelis kurortinis miestelis Druskininkai.

sustiprinimą, savo padėties suvokimą. Mūsų tikėjimo pagrindas tas, kad Jėzus iš tikrųjų prisikėlė iš mirties. Del to mes jį jautiame ir matome, veikiantį mūsų gyvenime, vedantį į amžinąjį, kiekvienam juo tikinčiam pažadėtąjį, gyvenimą, nepaisant mūsų gyvenimo aplinkybių. Šv. Paulius (1 Kor 15:12, 16-20) dramatiškai pabrėžia tikėjimo Jėzaus prisikėlimu svarbą: „Jei Kristus nebuvo prikeltas, tai mūsų tikėjimas tuščias, ir jūs tebesate savo nuodėmėse“. Bet jis buvo prikeltas. Per Krikštą mes jau pradėjome jo prikelti gyvenimu gyventi ir palaipsniui, panašdami į jį, įeisime ten pat, kur jis pirmiau mūsų nuėjo — į amžinąjį džiaugsmą ir garbę.

Aldona Zailskaitė

Departamento. Belizė mažas miestelis, viską greit rasi, jeigu neišsigasite jo primityvumo. Savo kelionę aprašykite spaudoje! (1959 liepos 2 d.)

V. Joniko laiškas

Tuo pačiu reikalu buvau gavęs Vinco Joniko iš Brooklyno balandžio 16 d. laišką, kuriame jis rašė: „Nekantriai laukiame žinių, kada pradėsite mus vežti į „pažadėtąją žemę...“ Aš esu suradęs keletą dūšių be tų, kurie pas p. Bendorių buvo surašyti į tą minėtą dešimtuką. Jie visi nori kažko šviežaus, kur galėtų pakęsti tą dešimtmečio merdėjimo rutiną šioje švento dolerio žemėje. Deja, jie be svajonių nieko apčiuopiamo beveik neturi. Vienas žmogus tik turi šiek tiek pinigų, kurio užtektų pasistatyti tenai namus, kitas vėl turėtų, bet bijo apsispręsti, kol niekas iš lietuvių tenai negyvena. Man rodos, kad įkūrus pirmas sodybas, atsirastų norinčių daugiau, net ir iš USA, nes kai kur, kaip pvz., New York'e tai lietuvių visiška gesta, tirpsta juodėjančiame mieste, darosi trošku ir ekonomiškai, nes mokesčiai vis didėja, o darbai mažėja. Aš turiu tokį namelį, tai noriu parduoti, kol galima, ir jungtis tenai, kur grynai lietuviška kaimynija organizuosis. Keletas mano pažįstamų ieško pirkto namų, bet, jei galima būtų jiems pasiūlyti lietuviškas Honduras, gal kartais tenai pamėgintų kurtis, nes kai kurie yra dar pajėgūs ir turi vaikų; kitas ruošiasi pensijai, pvz. plk. Šlepetys. Gaila, kad ant staigųjų dar nega-

ninkai. Lietuviai yra darbštūs ir svetingi. Daugumą sudarantys katalikai santarvėje sugyvena su pravoslavais, evangelikais, liuteronais, žydais, musulmonais. Jie lieka ištikimi savo liaudiškai filosofijai — užuot konfliktavus, verčiau taikiai sutarti ir bendromis pastangomis kovoti prieš skurdą, ligas, korupciją, nusikalstamumą, amoralumą ir nemoralumą, siekiant teisingumo, laisvės, teisės, socialinio plėtojimosi, harmonijos.

Lietuvos ir Venezuelos santykiai yra nuosirdūs, vaisingi, dinamiški, pagarbūs — kaip ir dera šiuolaikiškoms, sociopolitinėms visuomenėms, linkusioms bendradarbiauti ir solidariai siekiantioms bendros gerovės. Lietuva buvo viena pirmųjų valstybių, pradėjusių pirkti orimūsių Venezueloje, 1995 m. pasirašius abiem kraštams naudingą susitarimą.

Šia proga dera pabrėžti faktą, kad Lietuvos ir Venezuelos vyriausybės kaip tik dabar nutarė įsteigti „Simono Bolivarо venezuelietį ir lietuvių draugystės bendriją“. Be jokios abejonės, visa tai prisidės prie tolesnės pozityvios abiejų valstybių tarpusavio santykių raidos, tarnaujantis bendram labui.

Kalbant apie Lietuvos vykdant užsienio politiką, nevili nepaminėti jos siekio ir pastangų integruotis į Europos Sąjungą, taip įtvirtinant demokratines institucijas ir gerinant socioekonominę būklę: darbo našumas, privatizavimas, kapitalo ir investicijų pritraukimas, prekybos ir paslaugų liberalizavimas. Be to, siekiama Šiaurės Atlanto Organizacijos (NATO) narystės, Lietuva rodo akivaizdžias pastangas stiprinti ryšius su šios, nūdieną labai svarbios tarptautinės organizacijos šalinimis.

Vytautui Antanui Dambrai, Lietuvos Respublikos am-

basadoriui Venezueloje ir kitose šio žemyno valstybėse, mėgstamam, inteligentiškam ir kultūringam draugui, Lietuva „turi pagrindo jausti pasitenkinimą pozityvia savo diplomatijos raida. Be abejo, mokomasi iš klaidų, suvokiame, kad visas pasaulis yra diplomatinis scenarijus ir kad diplomatijos mokykla — tai pats gyvenimas...“ Reikšmingas ir taiklus galvojimas, kuris, pateiktas jo lygmenis eksperto, yra dar vertingesnis ir tinkamesnis. Visa tai turėtų būti esmės svarstyti savo diplomatinėse mokyklose ir ši samprotavimą plačiai pritaikyti. Lietuviai ir venezueliečiai turi dar labiau suartėti, nepaisant geografinio atstumo, kuris skiria abi valstybes, tačiau ideologiškai jungia mūsų istoriją ir pabrėžia žmogiškąją bei kultūrinę tapatybę.

Savaime suprantama, kad tarptautiniai santykiai kas kartą įgauna didesnę ir ypatingesnę svarbą, turint mintyje didėjančią komunikavimo ir dialogo būtinumą tarp tautų ir valstybių. Kadangi kalbame apie komunikavimą tarp, skirtingas kalbas vartojančių, dialogo dalyvių, nesunku apsiriki. Todėl patogiu vartoti jau nusistovėjusią terminologiją, kuri evantualiai būtų paranesnė, ieškant bendros kalbos. Patogu ir praktiška laikytis tradicinių sąvokų, ne tik toliau evoliucionuojant tarptautiniams santykiams, bet ir tarptautinės teisės srityje, turint mintyje specifines ir savitas abiejų disciplinų charakteristikas. Jos yra ne vien apie politiką ar ekonomiką, bet ir psichologinius aspektus, — kad neatsiliknime nuo šiuolaikinio nuolatinio ir galinčio veržimosi pirmyn, visu transcedentinės reikšmės aspekto.

Iš ispanų kalbos vertė
Arvydas Naujokaitis

Efrain Schacht Aristiguieta yra Prezidentinės patariamosios užsienio reikalų komisijos pirmininkas, buvęs Venezuelos užsienio reikalų ministras.

Taip atrodo Kaune gaminamas lietuviškas šarvuotis.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

lime jiems nieko gero pasiūlyti.

Mudu su draugu turėsim atostogas nuo liepos 20 dienos dvi savaites, tad žadame vykti, savo akimis tą žemę pamatyti, nufotografuoti, kad grįžę galėtumėm išpūdziais pasidalinti su tais, kurie mums pritaria. Būtų gera, kad ir kiti, gal už jus pats tuo laiku išvyktumėte tenai sąlygų patyrinėti, ypač iš teisinės pusės, kas liečia mūsų kultūrinę ir ekonominę autonomiją. Mudu su draugu imsimė dėmesin tikrai ūkinį klausimą, dirvožemį, kraštovaizdį, statybos kainas, maisto produktų kainas, na, gal ir galimybės bemitinio išvežimo ūkiui reikalingo inventoriaus. Jums reiktų sudaryti grupelę autonomijos klausimams aptarti, išsiaiškinti apie mūsų galimą teisingą padėtį, ar galėsim laisvai ūkininkauti, ar tik dirbti pagal valdžios instrukcijas. Grįžę išlietume knygelę arba tą biuletenį, paremtą rimtesne medžiaga. Būtų gerai, jei parašytumėt mums tokiu atveju, jei mūsų atostogų metu galėtumėm prisijungti prie visos ekskursijos. Mes vis tiek vyksime tenai!

Iš Joniko laiško atsakiau gegužės 4 d.:

„Iš tikro reikia apgailestauti, kad visas šis reikalas neina taip greitai, kaip norėtumė. Tačiau iš kitos pusės, geriau viskas lėčiau, negu įstumti žmones į vargą ar neapgalvotą žingsnį sužlugdyti pačią idėją.

Aš esu tos nuomonės, kad lietuvių kurimasis Br. Hondure — bent pradžioje — turi vykti organizuotai. Mat, mes norim įsteigti tautinį židinį, kuris padėtų

Aštuoniasdešimtąjį kartą

1918 m. vasario 16-oji kasmet tolsta iš dabarties akiračio. Vos sauleje lietuvių beatsimena tą stebuklingą įvykį, kai Lietuvos Taryba Vilniuje savo parašais patvirtino Nepriklausomybės paskelbimo aktą, ir išpūdi, kurį tas drąsus žygis padarė sava tautai, nekalbant apie užsienio valstybes. Juk nemažai jų, net Europoje, net artimoje kaimynystėje, nežinojo, kad Lietuva egzistuoja kaip atskira valstybė. Prieš tai ji buvo tik Rusijos „gubernija“, o dar anksčiau — Lenkijos „sudėtinė dalis“. Ir rusai, ir lenkai dėjo daug pastangų Lietuvos valstybingumą išbraukti ne tik iš Europos pasąmonės, bet ir iš žemėlapių.

Ir tos slavų pastangos buvo bent iš dalies vaisingos: kiek daug lietuvių, devynioliktojo šimtmečio pabaigoje, dvidešimtojo pradžioje emigravusių į Ameriką, užsirašė lenkais arba net rusais... Vadinasi, Tautos atgimimo vadai turėjo ne tik svetimiesiems, bet ir saviesiems įrodyti, kas yra Lietuva, ką reiškia būti lietuviu.

Tautos sąmoningumo žadintojai buvo geri mokytojai, o lietuvių — gabūs mokiniai, nes per palyginti neilgą laiką (ypač matuojant istoriniu požiūriu) Lietuva ne tik pabudo iš priespaudos apsnūdimo, bet išaugo į kultūringą, nepriklausomą valstybę, sugebančią dirbti, pasiryžusią kovoti už savo teises.

Atgimimo laikotarpis davė mūsų tautai daug šviesių pavyzdžių, kuriais buvo galima ir pasitikėti, ir sekti, ir didžiuotis. Tačiau vienas šviesiausių — dr. Jonas Basanavičius, neveltui vadinamas Lietuvių tautos tėvu, kaip Amerikoje pirmasis prezidentas George Washington.

Tiesa, J. Basanavičius nebuvo išrinktas Lietuvos prezidentu, bet jo vaidmuo, kaip tėvynės meilės žadintojo, gimtosios kalbos puoselėtojo, tolerantiškumo ir bendradarbiavimo tautos labui propaguotojo buvo svarbesnis kaip bet kurio prezidento. Jono Basanavičiaus, to didžiojo Lietuvos Patriarcho, ginklas buvo plunksna — rašytas žodis, kilnus pavyzdys ir tvirtas įsitikinimas savo misijos svarba. Tą J. Basanavičiaus misiją įvertino ir Aukščiausiasis, nes mirtis šį kilnų Suvalkijos lygumų sunų, tiek daug nuveikusį, kad Lietuva taptų nepriklausoma, pasiūkė kaip tik Vasario Šešioliktosios šventėje (1927 m.). Tad jis dar turėjo galimybę stebėti tėvynės žingsnius nepriklaus-

mybės keliais ir neatlaidžiu pirštu pabadyti į daromas klaidas.

Laimingos tautos, kurios savo nepriklausomybės laikotarpi skaičiuoja šimtmečiais, niekuomet nepatyrusios okupacijos, galėjusios laisvai kurti savo ateitį, istoriją, kultūrą, pasaulėžiūrą be svetimos įtakos ar įsakymų.

Čia puikus pavyzdys yra ir Amerika, kurios svetima koja nėra mynusi daugiau kaip 200 metų. Nors valstybė yra daugiarasė, daugiatautė, vienok negincytinai savita — amerikietiška. Įvairovė ne tik nedaug pastangų Lietuvos valstybingumą išbraukti ne tik iš Europos pasąmonės, bet ir iš žemėlapių.

Tačiau per daug laisvės kartais veda į tam tikrą ištizimą, atidedant svarbiuosius reikalus ar darbus kažkokiam abstrakčiam rytojui. Lietuva džiaugėsi nepriklausomybe, paskelbta 1918 m. vasario 16 d., bet niekuomet nesijautė tikrai saugi. Nuo pat pirmųjų laisvės dienų į jos teritoriją godžiai tiesėsi kaimynų nagai, buvo pinamos diplomatinės ir apgaulės pinksles, kad tą nedidelį Baltijos pajūrio ir žaliuojančių laukų kraštą, netikėtai sugebejusį išsprūsti iš svetimųjų valdžios, galėtų visą, arba bent jo dalį (Vilniaus, Klaipėdos sritį) sau pasiglemžti.

Vienok Atgimimo metais išmoktos tautiškumo bei valstybingumo pamokos buvo taip giliai įspautos lietuvių tautėje, kad ji, vos 22 metus buvusi nepriklausoma, jų nepamiršo naujų bandymų dešimtmečiais. Argi būtume galėję turėti 1990 metų Kovo vienuolikąją be 1918 metų Vasario Šešioliktosios? Argi šiemet jau švestume aštuntąsias Nepriklausomybės atstatymo metines, jeigu nešvestume jos pirmojo paskelbimo aštuoniasdešimtmečio?

Pirmosios nepriklausomybės laikotarpis padėjo išlikti lietuviams ne tik tėvynėje, bet ir toli už jos sienų, kai Antrojo pasaulinio karo audra ir naujo bolševikų teroro siaubas tūkstančius jų išvijo iš savo gimtosios žemės. Mes stengėmės, kad laisvasis pasaulis, o ypač galingoji Amerika, nepamirštų smurto, vykdomo Lietuvoje; mes dėjome daug pastangų, kad kruvinoji sovietų okupacija nebūtų išbalinta melu, bet toliau būtų vadinama tikroju vardu. Nors kovos už tautinį ir valstybinį išlikimą metodai buvo skirtingi Lietuvoje ir užsienyje, jie buvo sėkmingi. Lietuva vėl laisva!

PASTANGOS ĮKURTI ATSARGINĘ TĖVYNĘ BRITŲ HONDURE

JUOZAS VITĖNAS
(Tėsinys)

30

Jei nieko nesuorganizuosim, tai gal keli drąsesnieji kada nors pradės savo privatišką didelį žygį, kuris visgi imponuotų daliai mūsų publikos.

Neseniai buvo pasiūlytos Br. Hondurą aplankyti kun. Titas Narbutas iš Brooklyno. Bet dabar jo planai, rodos, keičiasi. O ten visgi reiktų nuvažiuoti, pasidaryti labiausiai tiems, kurie apie daušą ūkį ar bendrai apie žemės ūkį (gyvulininkystę) ką nors praktiškai nusimano ir norėtų ten įsikurti.

Buvau ten du vasaros mėnesius. Temperatūra popiet dažnai pasiekdavo 92°F, bet ne daugiau. Anksti rytą ji būna apie 75-80°F. Kalnuose bent kiek vėšiau. Pasiimkite padūrų termometrą ir registruokite patirtą temp., nurodant vietą ir valandą.

Parinkite žinių apie naujus menonitų patyrimus. Kiek jų ten jau atvyko? Kaip jie statosi? Jie gan primityvūs ūkininkeliai, bet viską nugali darbu. Būtų reikalinga aplankyti Cayo apskrity, jei bus laiko, ir Toledo. Skrenda lėktuvais į Punta Gordą. O apsigyventi trumpam laikui girininkų trobelėse reikia leidimo iš Miškų

lietuvių išlaikyti, o ne įkurdinti paprastus emigrantus. Tam tikslui reikia, kad Br. Hondure įsikurtų pakankamas skaičius lietuvių, kad jie galėtų pradėti turėti bent lietuvišką mokyklą, o vėliau turi tiek įsikurti lietuvių, kad jie galėtų išsilaikyti kaip tautinis vienetas. Jei tokio skaičiaus lietuvių neatsiras, tai pats židyns nepasiektų savo tikslo ir todėl visos pastangos jam įkurti būtų tuščios...

Taigi, aš esu už organizuotą — bent pradžioje — lietuvių kūrimąsi Br. Hondure. Mes turim turėti organizaciją, kuri ištrktų, kiek lietuvių ten norėtų kurtis, ir kuri sutelktų reikiamą kapitalą jiems pakenciamai įkurdinti. Ši organizacija turėtų susitarti su britais dėl autonomijos bei įvaziavimo ir įsikūrimo sąlygų, o pirmiausia ištrkti, kiek Br. Honduras tinka lietuviams kurtis. Tam tikslui ši organizacija turėtų ir pasiūsti tinkamą delegaciją visiems šiems reikalams ištrkti bei aptarti. Pavienius lietuvių vykimas į Br. Hondurą šio klausimo neišspręstų. Todėl aš nemanau, kad būtų naudos prisijungti prie Jūsų kelionės šią vasarą. Aš manau, kad pasiuntimas delegacijos į Br. Hondurą yra pirmas egzaminas visiems, kurie rūpinamės šio židinio įkūrimu. Jei to negalim padaryti, tai juo labiau nepajėgimsim židinį įkurti. Tačiau jei Jūs turit noro ir lėšų tokiai idėjai, kodėl Jūs negalėtumėt ten vykti. Jūs daugiau lietuvių ten nuvyks ir pamatys savo akimis, tuo daugiau išpopuliarins šį reikalą.

(Bus daugiau)

Šis tas apie madas

Nijolė

ŽENGIANT Į MADŲ PASAULĮ

Su ypatingu malonumu šiandien, „Drauge“ pradėdame spausdinti naują periodinį skyrelį apie madas. Tiesa, pradžioje apie moterų, ateityje, tikimės, nebus pamiršta ir vyriškoji gimė.

Džiaugiamės, kad šį skyrelį paruošti sutiko viena labiausiai pagarsėjusių Amerikos lietuvių modeliutojų — Nijolė (Lipčiūtė) Voketaitienė, kurios vardas yra elegantiškumo ir profesionališkumo sinonimas.

Skyrelis pavadintas „Šis tas apie madas“ ir bus spausdinamas daugiausia sezoninių madų pasikeitimo laikotarpiu, nors įvairių trumpesnių žinių šiais klausimais Nijolė žada pateikti dažniau. Musų skaitytojos taip pat gales klausyti ir joms rūpimus klausimus (prašome siųsti „Draugo“ redakcijos adresu, pažymint, kad tai skyreliui „Šis tas apie madas“), todėl tikimės, kad naujasis skyrelis susilauks nemažo pasisekimo.

Su nuosirdžia padėka sveikiname Nijolę, įsijungusią į „Draugo“ bendradarbių šeimą!

Susipažinkime!

Nijolė (Lipčiūtė) Voketaitienė — modelis (manekėnė), profesinio žinoma tik kaip Nijolė.

Nijolė

Gimė Plungeje. Gyvena Čikagoje.

Buvusi uoli baletų mokinė. Baigė St. Xavier universitetą bakalauro laipsniu iš biologijos ir meno. 1958-1964 metais dirbo University of Chicago mikrobiologijos skyriuje kaip mokslinių tyrimų asistentė.

Lanke Chicago Art Institute interjero ir spalvų derinimo kursus. Modelis darba pradėjo apie 1961-1962 metus; 1966-1969 m., pagal išimties sutartį (exclusive) dirbo per A+ (A Plus) agentūrą.

1968-1969 m. (ir bent kartą kiekviename dešimtmetyje po to) „Chicago Tribune“ ar „Chicago Sun-Times“ Nijolė

skelbė viena iš dešimties geriausių modelių. 1969-1983 m. ji dirbo išimtinio kontraktu per Shirley Hamilton Talent agentūrą. 1981 m. dalyvavo SASCO kosmetikos seminaruose; 1983 m. paruošė ir suprogramavo modeliavimo (manekėnų) kursų International Academy of Merchandising & Design bendrovei. Jai yra suteiktas Švietimo ministerijos (Board of Education) dėstytojos patvirtinimas. Nijolė minėtoje akademijoje dėsto savo paruoštą programą. Tarp 1985-1988 metų Nijolė buvo paskirta tos akademijos modeliavimo skyriaus direktore.

Nijolė taip pat buvo „Mannequin Guild“ valdybos narė ir tos draugijos standartų bei etikos pirmininkė.

Nuo 1990 m. turi išimtinę sutartį su „Elite“ agentūra, per kurią iki šiol modeliuoja, veda modeliavimo kursus, konsultuoja, skaito paskaitas apie šią profesiją ir dalyvauja TV laidoje.

Pavasaris '98

Nors mums dar žiema, bet parduotuvės jau bruzda ir gyvena pavasariu. Tuoj pasipils pavasarinės madų parodos. Tad ką mums jos žada?

Pavasarinės ir vasarinės mados iš esmės dideliu pasikeitimu nuo žiemos madų nepasizymi. Pagrindiniai madų pasikeitimai vyksta rudenį. Pavasaris tampa tarytum rudens atžala. Pvz., kaip patyrėme, rudens spalvų persvara tapo rudos, tamsiai raudonos (avietinės, brukninės, slyvinės, „bordo“ — tamsiai raudonos...) ir pilkos spalvos. Iš tų spalvų pavasariui teks neutralios, šviesios, rausvos (rozinės), violetinės, pilkšvos.

Šis pavasaris žada **moteriską ir švelnią** išvaizdą.

Siluetas: minkštas, lengvai gaubia kūno formą; ilgis — nuo trumpiausio, iki kauliukų;

Azijos įtaka kirpime, apykaklėse ir medžiagoje.

Medžiagos: lengvos, plaukiančios, permatomos (šifonai, silkai);

mezginiai; megztos medžiagos (lengvos „jersey“ — trikotažai); išdegintas arba išskustas aksomas; siuvinėtos ar karoliukais papuoštos medžiagos; azijietiškos — brokada, rytietiški raštai; žamšas — taip, tikrai oda — plonytis ir minkštas.

Spalvos: pilka ir balta. Pastelinės;

juoda — buvo ir bus (žiema ir vasara), nes visur ir visuomet tinka;

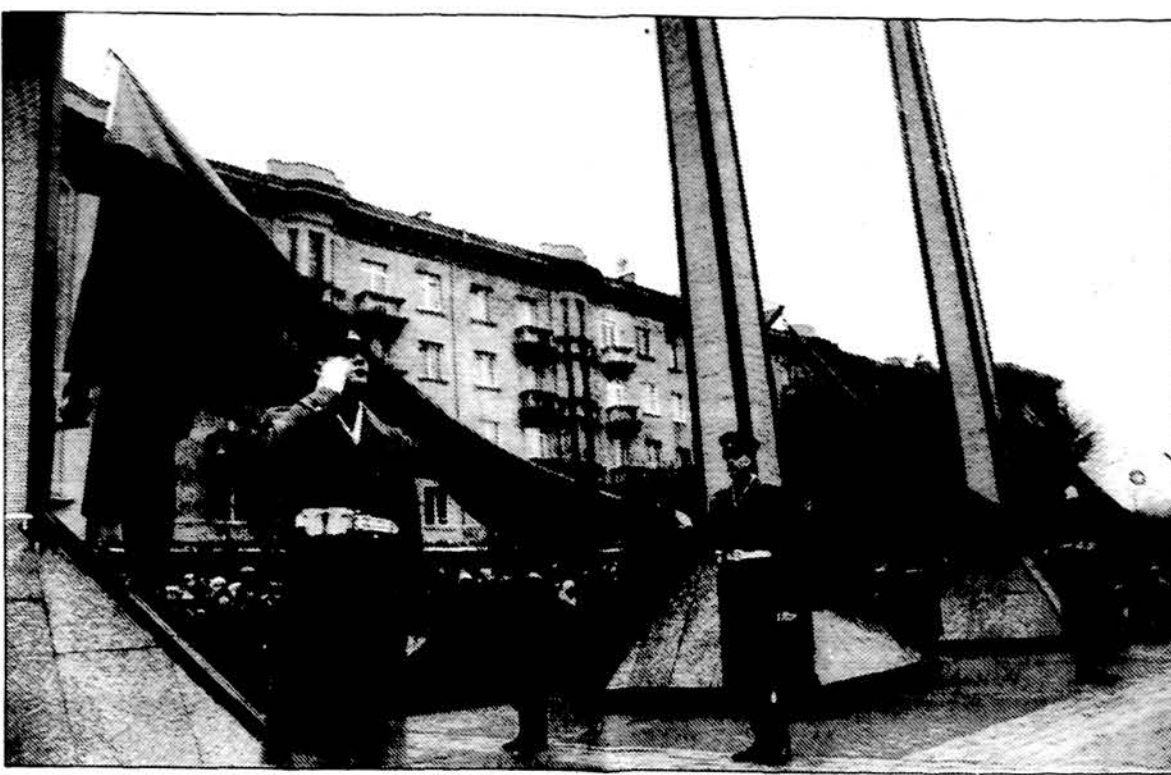
pilkšvos, sidabrinės; neutralios, smėlinės; rausvos, violetinės ir šviesiai mėlynos — visos jos puikiai derinasi su pilka ir balta.

Kostiumėliai: vyriško stiliaus su trumpais sijonėliais ar kelnėmis, bet švelnesnio „sukonstruktavimo“, švelnesnių pečių ir minkštesnių medžiagų.

Pilkas su baltais dryžukais (pinstriped) — šios vasaros kostiumėliai!

Kostiumėliai derinami su labai moteriškomis palaidinukėmis;

švarkeliai, šone surišami — naujausia išvaizda!

Iškilmingas vėliavų pakelimas prie Seimo rūmų Vilniuje.

SAVANORIS KŪRĖJAS VLADAS PAULASKAS

Jubiliejinė Vasario 16-ji tegul primena mums, kad laisvė brangesnė už gyvybę. Būtina prisiminti 1918-1920 m. savanorius, kurie grįžę su pergale ir toliau buvo savanoriai-kūrėjai.

Tautos patriotizmas ir jos kultūra yra lygiagretūs keliai. O tai ginama ne tik ugnimi ir kalaviju: ištisus amžius tai gina poetai, dailininkai, įvairaus žanro menininkai. Vienų nuopelnai ir vardai lieka ateities kartoms, kitų prisimename, o kitų lieka užmarstyje arba praeina pro šalį, negaištant laiko. Prisiminkime vieną iš tokių savanorių-kūrėjų Vl. Paulaską. Nepriklausomos Lietuvos muziko, patrioto vardas ir kūryba bolševikų okupacijos metais buvo užkasta archyvuose ir atiduota dulkių karalijai. Tik nenustojo skambėjusios jo sukurtos Advento, šv. Kaledų, šv. Velykų giesmės.

Pavartčius Jo gyvenimo knygos puslapius įsitikini, kad tai neeilinė asmenybė.

V. Paulaskas gimė 1886 m. gegužės 25 d. Kaune, vargingo batišvio šeimoje. Turėdamas gerą muzikinę klausą ir gražų vaikišką balselį, Vladukas pradėjo giedoti bažnytiniam berniukų chore, kuriam vadovavo Juozas Naujalis. O tai jam sudarė progą gilintis į muziką, jos teorijas. Po kurio laiko pradeda lankyti vargonininkų ir chorvedžių kursus, kur įsigyja pirmąsias muzikos teorines žinias, padedant šių kursų vadovams: Vincui Nacevičiui ir J. Naujaliui.

Suknutės: lengvų, permatomų medžiagų, kurios sluoksnuojamos įvairiais deriniais. Atgija ryškus liemenėlis ir plėtojantis sijonėlis, kuris baigiasi tuoj žemiau kelių. (Iki šiol buvo arba trumpi, arba ilgi sijonai. Tarp kelių ir blauzdos apačios laikyti „atgyvenę“.)

Rytietiškos įtakos dėka pastebime aukštą, priekyje skeltas apykaklės, petukus gaubiančias rankovytes, liemenėlių paryškinančias linijas, šilko ar brokados medžiagos, su skeltais sijonėlio šonais.

Kelnės: plačios arba tiesios, bet švelniai gaubiančios kojas (fluid);

„nukapotos“ — baigiasi žemiau kelių, ties blauzda arba virš kauliukų;

virvele sutraukiamos.

Virvelės visur! Apykaklei sutraukti, liemeniui, per klubus, net ir sijonėlio ar suknelės apacioje... Žodžiu, trauk ir rišk, kas tik traukiama ar riškama!

Avalynė: žemi arba bekulniai batukai.

Papuošalai: auksas ir sidabras, derinamas drauge.

1905-1908 m. dirba vargonininku, mokytoja ir vadovauja mėgėjų chorui Kudirkos Naumietyje. Čia tautinio atgimimo mieste susikristalizuoja Vl. Paulausko patriotiniai jausmai ir siekiai visuomenės kultūrinio ugdymo ir profesinio tobulumo interesais.

1908-1914 m. dirba Platieliuose pilnas entuziazmo muzikai ir dainai. Vadovauja mišriam chorui, scenos mėgėjų būreliui, dirba mokytoju „Saulės“ mokykloje. Platieliuose sukuria šeimą, gimsta dukrelės Justina ir Eugenija, o Jadvyga ir Gediminas — Panevėžyje.

Panevėžio mieste V. Paulaskas suranda save ir dirva, kurioje gerai tarpsta kultūros, meno ir patriotizmo daigai. Nuo seno Panevėžys — žemdirbių miestas, mažai jame kas vertėsi amatais ir prekyba. Gal todėl tose lygumose taip skambėjo ir buvo mylima daina. Realinėje Panevėžio gimnazijoje pirmoje klasėje 1906-1908 m. mokėsi 26 lietuviai, 34 lenkai, ketvirtioje klasėje — 4 lietuviai, 20 lenkų. 1897-ju gyventojų surašymo metu Panevėžyje gyveno: žydų — 50, 47% lenkų 19,5%, rusų 13,74%, o likusius proc. sudarė lietuviai ir kitų tautybių žmonės. Suprantama, kad Panevėžyje lietuvių išlikimui grėsė pavojus. V. Paulaskas pirmas organizuoja lietuvišką prieglaudą našlaitiams ir varginių šeimų vaikams, tikėdamas, kad jie Panevėžyje bus pirmi kultūros želmenys ir patriotizmo atžalynas.

Nedelsdamas 1918 m. orga-

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

nizuoja (suradęs talkininkų — Kazimierą Bizauską, kan. Juozą Stakauską) muzikos mokyklą, formaliais sumetimais pavadindamas „Saulės“ draugijos kursais. Kursų vedėjas buvo jis pats. Bet 1919 m. pradžioje, užėmus bolševikams Panevėžį, kursai užsidarė. Bendradarbiauja panevėžietiškoje spaudoje „Mūsų krašte“, „Mokslų dienos“. Kad būtų galima varyti gilesnę tautinės sąmonės ir kultūros vagą, kartu su J. Rajecku, M. Karka ir kt., organizuoja 1924 m. pirmąją dainų šventę Panevėžyje.

1939 m. V. Paulausko, Juozo Gaubio, Panevėžio vyskupo K. Paltaroko ir kitų iniciatyva buvo pradėta naujai organizuoti muzikos mokyklą, bet šiuos gerus norus pavertė niekais bolševikų okupacija.

V. Paulaskas ilgus metus vargonininkavo Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje. Daug metų prieš bolševikų okupaciją vadovavo šaulių, berniukų, lenkų gimnazijos, mokytojų seminarijos, miškų technikos ir kitieks chorams bei keletui orkestrų.

Iš jo didelės mokinių grupės tapo kompozitoriumi plačiai žinomas Raciūnas ir pagarsėjusi solistė Vincė Jonuškaitė-Zaunienė.

Negalima pamiršti V. Paulausko, kaip chorų vadovo ir dirigento, visose trijose Lietuvos dainų šventėse 1924, 1928 ir 1930 bei 1938 m. surengtoje Panevėžio apskrities dainų šventėje.

Gausybė darbų neleido jam akademinio kompozitoriaus išsilavinimo. Pirmojo pasaulinio karo metais trumpai mokėsi kompozicijos pas vokiečių prof. F. Krulį. Jo muzikinio išsilavinimo pagrindą sudarė

vargonininkų kursuose gautos žinios ir ilgametis darbas su choralais, o pedagoginį išsilavinimą gavo jau turėdamas didelę darbo patirtį, savarankiškai pasimokęs ir išlaikęs reikalingus egzaminus.

V. Paulauskas XX a. pradžioje pajuto lietuviškų kūrinių stoką, nedaug jų tebuvo bažnytiniais ir pasaulietiniams chorams. Šią spragą jis bando užtaisyti. Parašė muziką maldai „Tėve mūsų“, keletoms kalėdinėms giesmėms ir sukūrė keletą dainų chorams, duetams, solo harmonizavo liaudies dainas. Labai buvo populiarūs jo kūriniai „Savanorių maršas“ pagal choro dalyvio ir savanorio Stasio Balčio žodžius. Prisimenant žuvusius savanorius dėl tėvynės laisvės, St. Baltas parašė žodžius, o V. Paulauskas muziką ir taip gimė prasminga maldai „Žuvusiems kariaus-savanoriams“ mišriam 4 balsų chorui. Kol kas ji pamiršta. O būtina, nors Vasario

16-sios proga, visose Lietuvos bažnyčiose ir tose, kuriose yra lietuviškos pamaldos, ją prisiminti. Taip pat sukūrė dainas, pagal gimnazijos mokytojo Mato Grigonio žodžius „Pavasaris“, pagal Jovaro žodžius „Valio, laisvoji Lietuva“ (Vasario 16-jai paminėti).

Metų naštos palenkė, kai kurie panevėžietiai prisimena saviveiklininkų pastatytą operetę „Kaminkrėtys ir malūnininkas“. 1920-1925 Panevėžio žiūrovai ją matė net 26 kartus. Pagal J. N. Kaminskio libretą, jai muziką V. Paulauskas parašė per 3 mėn. Prieškario Panevėžio solistai J. Jonuškaitė, K. Kubilius ir Juodviršienė mėgo Paulausko kūrybą ir savo repertuare ją naudojo. Bažnytiniai Panevėžio chorai nedideli, bet V. Paulauskas ruošė stambius veikalus. Skaistakalnyje rengtuose Šv. Eucharistijos kongresuose jungtinis choras, Panevėžio igulos pulko orkestras, vadovaujant V. Paulauskui, atliko net J. Haidno „Pasaulio sukūrimą“, G. F. Hendelio „Mesijo“ fragmentus, Panevėžio katedroje skambėjo V. A. Mozart „Requiem“.

Atgaivinti lietuviškąją dvasią visuomenėje, padėjo — daina. V. Paulauskas ragino to meto dainos jaunimą burtis į chorus ir rašė: „Dabar daina, neišsenkamas muzikos šaltinis, skamba kart vis tyliau, ir jei nesiim-

sime priemonių jai gaivinti, tai ji gali visai nutilti, nustodama mus raginti būti lietuviams. Nors mūsų mokyklose ir yra chorų ir net labai gerų, tačiau baigę tas mokyklas jaunuoliai neranda reikalingų

pritaikyti gyvenimui įgytų muzikos žinių ir drovisi stoti dainos skleidimo talkon“. Kokios aktualios ir šiandien šio muziko mintys. „Kalbėk — draugu būsi, o padainuosi — broliu tapsi“. Šių žodžių šiandien negalima išbraukti iš gyvenimo. Juos daug kartų kartojė savo dukroms, mokiniams, choristams V. Paulauskas.

V. Paulausko nesudėtinga ir paprastų kompozicijų muzika neaprežentavo į pasaulinius atradimus, tačiau, jo, kaip vargonininko, pedagogo ar chorvedžio veikloje jautiama karšta meilė ir ištikimybė Lietuvai. O tai ji saugojo nuo nužmogėjimo bolševikiniuose lageriuose.

Šio rašinio apimtis ištis neleidžia plačiau ir išsamiau pasakoti apie jį ir lieka daug gyvenimo puslapių neatvertų. Kiek paminėta, skaitytojas turbūt įvertins ir supras, kad tai būta didelės ir taurios asmenybės. Deja, už jo kruopštų darbų, už nuopelnus dainos ir muzikos menui, už didelį indėlį į Lietuvos dvasinį ir kultūrinį lobyną, už tai, kad mylėjo savo tėvynę Lietuvą, už tai kad buvo savanoris-kūrėjas, kaip ir daugelis — Lietuvos inteligentų, šviesuolių nepasitraukusių iš savo krašto, 1946 m. suimamas, gauna „atpildą“ — 10 metų. Kalinamas Šilutės konclageryje, o vėliau patenka į Komijos lagerius. Iš čia labai retai pasiekdavo namiškius laiškus.

Meilė Lietuvai, dainai ir muzikai globojo jį ir saugojo nuo nužmogėjimo bolševikų lageriuose. Nors grįžo su palaužta sveikata, dirba vargonininku ir vadovauja chorams Kukiškėse, Kovarske. Grįžusiems iš lagerių ar kalėjimų žmonėms nebuvo leidžiama apsigyventi didesniuose miestuose. Nors grįžo paliejęs, bet morališkai nepalaužtas. Gydyti, bet 1960 m. rugpjūčio 30 d. iškeliavo į amžinybę Palaidotas Kaune, Petrašiūnų kapinėse.

A. Stankevičius

AMERICAN TRAVEL SERVICE

SPECIALI KAINA
I
LIETUVOS PREZIDENTO
INAUGURACIJĄ

Čikaga-Vilnius-Čikaga

\$605.00

Bilietai turi būti išpirkti iki 1998 m. vasario 23 d.
I bilieto kainą įeina visi mokesčiai.

Taip pat turime specialias kainas skrydžiams į Vilnių iš kitų miestų įvairiomis datomis ir kainomis.

Dėl kainų ir smulkesnės informacijos prašome kreiptis į mūsų raštinę. Maloniai Jums patarnausime.

American Travel Service
9439 S. Kedzie, Evergreen Park, IL 60805-2325
Ph. 708-422-3000. Ph. 800-422-3190
Fax 708-422-3163

Po šv. Tevo Jono Pauliaus II paskirto Popiežiškojo Grigaliaus I ordino įteikimo ir palaiminimo Šv. Pranciškaus de Sales katedroje, Sherman Oaks, CA, š.m. sausio 11 d., poetas Bernardas Brazdionis su regaliais ir dokumentais grįžta nuo altoriaus.

Nuotr. Jūratės Venckienės

BIRŽŲ ALUS

ZENONAS PRŪSAS

Kiekviena Lietuvos sritis yra kuo nors garsi. Pavyzdžiui, Dzūkija žinoma savo aukštos kokybės grybais, ypač baravykais, o jei kas pamini Biržus, tuoj pat atsiranda noras išgerti alaus, ypač jei yra karšta diena.

Paprastai didesnė paslaptis ilgai neišsilaiko paslaptimi: anksčiau ar vėliau ją daug kas sužino. Todėl biržiečių alaus gaminto paslaptys pradėjo sklirti ir į gretimas Lietuvos vietas. Apie 1944 m. pagal biržiečių receptus neblogą alų jau pagamindavo ir beveik visoje vidurinėje bei šiaurės rytų Lietuvoje. Bet ir tada man pačiam teko patirti, kad pavyzdžiui, Svėdasų, Anykščių ir Utenos apylinkėse pagamintas naminis alus yra ne taip skanus ir silpnas, negu padarytas apie Vabalninką. O pati Biržų apylinkėse pagaminto alaus taip ir neteko paragauti. Taigi, nesu alaus skonio žinovas ir negalėčiau būti alaus kokybės tikrintoju, dabar Lietuvoje vadinamu labai nevykusiu degustuotoju vardu. Bent man tai kažkaip primena degutą, apie kurį pagavojus, ir juodas alus pasidaro nebeskanus. Nesu ir didelis alaus gėrėjas, tik mėgstu prie kompanijos išgerti alaus butelį, o dar geriau: šalto alaus bokalą, pripildytą tiesiai iš statinikės, ypač karštą vasaros dieną. Kol kas nesu suradęs geresnio gėrimo troškuliui numalšinti. Juk išgėrus Coca Cola, ar ką panašaus, už kelių minučių dar labiau vargina troškulys. Nenustebčiau, jei kas mane tiesiog paklaustų: jei nesi kilimui biržietis ir apie alų nieko neišmanai, kodėl apie jį rašai?

Tam yra trys svarbios priežastys. Viena, jau yra tokia mano prigimtis, kad viskuo domiuosi, ypač jei tai tiesiogiai ar netiesiogiai susiję su Lietuva. Kita, gal svarbiausia, priežastis: Lietuvoje alui mažiau dėdels komercinės galimybės. Juk alui gaminti yra reikalingi tik penki dalykai: gero skonio vanduo, geros rūšies miežių grūdai, gera apynių rūšis, mielės ir gera gamybos technologija. Tų visų dalykų Lietuvoje galėtume turėti su kaupu. Tik reikia rasti tinkamą visų tų veiksmų kombinaciją, kad pagamintų geresnį, negu olandų Heineken, alų. Tada galėsim eksportuoti lietuvišką alų ne už keletą, o už kelis šimtus milijonų dolerių ir metus. Trečia priežastis šiam rašiniui: esu gavęs biržiečio kun. dr. E. Gerulio laišką su geru pluoštu jo apie alų surinktų iškarpių, ypač iš dabar Lietuvoje išeinančios spaudos. Kun. Gerulis man rašė, kad dėl labai rimtų sveikatos problemų jis negalės ta tema parašyti ir man siūlė medžiagą pasinaudoti. Rašė, kad laukiasis pasirodymo mano straipsnio apie alų. Taigi, tai buvo pasiūlymas, nuo kurio man buvo sunku atsiskirti. Juk duomenų surinki-

mas yra didesnis darbas, negu straipsnio parašymas.

Trumpai apie alaus darymą. Ir naminis, ir komercinis alus yra paprastai daromas iš miežių, daug rečiau iš rugių. Kai kas dar įdeda truputį žirnių miltų, kad alus daugiau putotų. Kai kuriuose kraštuose dar naudoja kukurūzus ir ryžius. Vandenyje pamirkyti miežiai yra sudaiginami, po to sudžiovinami ir apvalomi nuo daigelių. Taip yra gaunamas savyklas. Rupiai sumaltas savyklas sumaišomas karštam vandenyje ir besifermentuodamas pavirsta į misą. Iškošta misa virinama, ją „pasūdžius“ apyniais, atšaldoma iki 5-15 laipsnių Celsijaus ir tada „pasūdoma“ mielėmis, kurių dėka per fermentavimo procesą gaunamas alus. Kad alus būtų stipresnis, kartais į misą yra įdedama truputį cukraus. Lietuvos kaimuose, pagal tradiciją, naminio alaus darymu paprastai rūpinasi vyrai, rečiau moterys.

Galvojama, kad alus yra seniausias alkoholinis gėrimas, gal taip senas, kaip ir žemdirbystė. Babilonijoje ir Egipte jis buvo žinomas jau prieš maždaug 6,000 metų. Nežinoma, ar tai buvo pirmieji alaus darytojai, nes alų gamino ir senovės kiniečiai, ir japonai. Pirmieji egiptiečių ir sumerų rašytiniai šaltiniai alų mini trečiame šimtame prieš Kristų. Babiloniečiai gamino per 70 alaus rūšių, tarp jų buvo saldus alus, mėgstamas moterų, taip pat šviesių ir tamsių spalvų alus. Babiloniečių alus gerokai skyrėsi nuo dabartinio, buvo tirštas, tamsus, su nuosėdomis, turėjo alkoholio procentą ir buvo rūgštokas. Iš Babilonijos ir Egipto alus paplito Graikijoje, Romoje ir pagal Viduržemio jūrą esančiose tautose, į Vakarų bei Rytų Europą atkeliavo per tautų kraustymąsi. Ten prie alaus kokybės pagerinimo labai prisidėjo vienuolynai, kurie gamino geriausią alų, kiekvienas vienuolynas turėdamas savo receptus.

Yra duomenų, kad lietuviai gamino alų jau vienuoliktame šimtmetyje po Kristaus, o šešioliktame alus buvo paplitęs visoje Lietuvoje. 1857 m. Lietuvoje jau buvo 103 specialios alaus daryklos. Tuo metu turbūt taip pat buvo daromas ir naminis alus. 1786 metais Šiauliuose įsteigta alaus darykla „Gubernija“ dar ir dabar tebeveikia.

Daugiausia alaus išgeria čekai (1994 metais 140 litrų žmogui ir metus). Vokiečiai tais metais išgėrė 130 litrų, švedai ir amerikiečiai po 80 litrų, o lietuviai 40 litrų žmogui per metus. Čia nėra įskaitytas namų gamybos alus.

Pagal pagaminamo alaus kieki 1995 metais Lietuvoje didžiausios alaus daryklos rikiavosi taip: „Utenos gėrimai“ 31,3%, Klaipėdos „Švyturys“

Nuotr. Vaclovo Strauko

17%, Panevėžio „Kalnapilis“ 13%, Vilniaus „Tauras“ 10%, Kauno „Ragutis“ 8%, Kauno „Žalsvitis“ 4%, Šiaulių „Gubernija“ 4%, visos kitos gamyklos 12,7%. Tarp didžiųjų gamyklų nėra Biržų. Ten 1996 metais „Čygo-Kalkio“ ir „Biržų alus“ bendrovėms buvo duoti leidimai gaminti stiprų alų, bet pagaminami kiekiai buvo nedideli. „Biržų alus“ gamina alų nuo 1882 metų, bet iki 1996 metų veikė tik kaip Panevėžio „Kalnapilio“ padalinys. Čygo-Kalkio ūkinė bendrija alaus gamybą užsiėmė jau nuo 1990 metų. 1996 metais leidimus gaminti alų turėjo apie 195 įmonių.

Taigi, bent komercinio alaus gamyba dabar koncentruojasi ne apie Biržus, o Utenoje ir didesniuose miestuose, atseit, arčiau alaus sunaudojotų. Didele, ir sovietų sąlygomis moderni, alaus bei bealkoholinių gėrimų gamykla Utenoje buvo pradėta statyti 1974 metais, naudojant Čekoslovakijoje pirktus alaus gamybos įrengimus. Į gamybą buvo įvesta 1977 metais ir dabar gamina 9 alaus rūšis. Utenos „Premium“ alus 1996 metais yra gavęs aukso medalį Minsko tarptautinėse alaus skonio ir kokybės varžybose, taip pat bronzos medalį 1997 metų „One World Beer“ festivalyje Miami mieste, Amerikoje. „Utenos gėrimai“ bendradarbiauja su Amerikos Pepsi Cola, kuri yra viena tos bendrovės akcininkių.

Jei 1995 metais „Utenos gėrimai“ aiškiai pirmavo Lietuvoje, ypač pagaminto alaus kiekiu, turėdama beveik trečdalį Lietuvos alaus produkcijos, 1997 metais pagaminto alaus kiekiu juos pralenkė Panevėžio „Kalnapilis“. Tai įvyko dėl to, kad 1996 metais švedų bendrovė „Pripps“ į Kalnapilį investavo 10 milijonų dolerių. „Utenos gėrimai“ liko antroje vietoje, bet nutarė nenusileisti: 1997 metais pasirašė bendros įmonės steigimo sutartį su Švedijos įmone „Baltic Beverages Holding“ (BBH) ir Estijos „Hansa Investments“ bendrovėmis. Šie ir kiti partneriai investuos 25 milijonus dolerių. Ateityje „Utenos gėrimai“ vadinsis „Utenos alus“ ir per porą metų žada iš „Kalnapilio“ atgauti pirmąją poziciją. Tai jau geras ženklas, jei dvi Lietuvos bendrovės pradeda lenktyniauti.

Apskritai Lietuvos alaus pramonė per praėjusius 3-4 metus padarė didelę pažangą: jos alaus kokybė jau beveik priartėjo prie Vakarų standartų. Juk tik prieš keletą metų Lietuva importuodavo nemažai užsienio gamybos alaus, nes labiau pasiturintiems lietuviams savas alus atrodė per prastas. Dabar nebėra reikalo mokėti daug brangiau už užsienietišką,

kada savas jam beveik prilygsta. Todėl 1996 metais importuotas alus nukrito iki 7% viso išgerto alaus kiekio. Buvo atgauta ne tik iš dalies prarasta vidinė rinka, bet ir pradėta darytis, kur eksportuoti. Šiuo metu ji daugiausia eksportuoja į buvusią Sovietų Sąjungą, ypač į Rusiją ir į Gudiją, bet maži kiekiai „Kalnapilio“ ir „Utenos alaus“ yra siunčiami ir į Ameriką. Dėl alaus priartėjimo prie Vakarų standartų daug prisidėjo įvesta griežtesnė alaus kokybės kontrolė, iš Vokietijos, Čekijos ir Vengrijos prisijojant alaus degustuotojus, kurie pradėjo treniruoti vietinius alaus kokybės tikrintojus. Jiems tenka patikrinti ne tik alaus skonį (lotyniškai degustare), bet ir nustatyti daugelį kitų alaus savybių: putą (jos aukštį ir kaip ilgai išsilaiko), alaus skaidrumą, aromatą. Pavyzdžiui, šviesus alus negali kvėpėti duona, bet šis kvapas yra būdingas juodam alui. Taip pat kiekviena alaus rūšis turi turėti jai būdingą aromatą. Tiriama ir apynių kartumas, nes pasaulyje yra apie šimtas apynių rūšių ir kiekviena rūšis turi tik jai būdingą prieskonį. Taigi, gal būtų netikslu alaus kokybės tikrintoją vadinti tik alaus skonio tikrintoju — degustuotoju, nes skonis yra tik vienas iš daugelio alaus savybių. Paprastai alų vertina kelių tikrintojų komisija ir iš jų vertinimų išvedami savybių vidurkiai. Jei alus neatitinka bent vienam minėtų standartų, jo neleidžiama parduoti.

Šiuo metu gal didžiausia lietuviško alaus silpnė: jo skonis išsilaiko nepasikeitęs tik kokias 8-9 dienas, kai geriausias pasaulyje alaus skonio pastovumas yra 6 mėnesiai. Tai yra labai svarbu, norint alų eksportuoti. Bet, gal laikui bėgant, ir lietuviai aludariai išmoks gaminti pastovesnį alų.

Idomu, kad tarp Lietuvos alaus kokybės tikrintojų yra beveik tik moterys (yra tik vienas vyras). Taip pat idomu, kad Lietuva, būdama žemės ūkio kraštas, savo alaus pramonei neužsiaugina nei apynių, nei pakankamai miežių. Apynius daugiausia importuoja iš Vokietijos, o miežius iš Vokietijos, Čekijos, Rusijos ir Gudijos. Gal dėl to iš dalies kalta LDDP prarasta žemės reforma, kaime žmonėms duodant tik 3 hektarus šeimai, o likusią žemę paliekant dirvonuoti. Alaus gamyklos nenori prasidėti su trijų hektarų savininkais, pasirašant sutartis užauginimui miežių ar apynių. Jiems yra patogiau turėti reikalų su didesniais žemės savininkais. Bet tas gal palengva susitvarkys. Jau ir dabar ta kryptimi kai kas pa-

DRAUGAS, šeštadienis, 1998 m. vasario 14 d.

5

drodžius, kad savo nosių neišsigaustų“ („Julius“ / 9, 1995 m. birželio 17 d.). Bet Biržų, o ypač Pasvalio apylinkėse, dar ir dabar yra likęs vienas kitas aludaris, kuris sugeba pardavimui padaryti gerą alų, galintį lygintis su smetoninių laikų alumi. Pavyzdžiui, minėtam laikraštyje yra aprašytas Pasvalio valsčiuje gyvenęs aludaris Bronius Gesevičius. Pas jį reguliariai alų užsako viena įmonė iš Biržų rajono, o vienas klientas kartą per mėnesį atvyksta net iš Veisiejų, iš Dzūkijos. Savo klientų tarpe jis turis ir keletą iš Kauno miesto.

stybės teatrą ir veikė visuomeniniais pagrindais. 1940 metais muziejuje buvo sukaupta jau apie 40 tūkstančių eksponatų. Karo ir pokario suirutė muziejaus darbą nutraukė, daug eksponatų praliginti lyginti su smetoninių laikų alumi. Pavyzdžiui, minėtam laikraštyje yra aprašytas Pasvalio valsčiuje gyvenęs aludaris Bronius Gesevičius. Pas jį reguliariai alų užsako viena įmonė iš Biržų rajono, o vienas klientas kartą per mėnesį atvyksta net iš Veisiejų, iš Dzūkijos. Savo klientų tarpe jis turis ir keletą iš Kauno miesto.

(Elta)

ITALIJOS VERSLININKAI KURIA DARBO VIETAS

Iki kitų metų birželio mėnesio verslininkai tikisi sukurti 500 naujų darbo vietų Marijampolės rajone, praneša „Lietuvos rytas“.

Italai, šalia kun. Vytauto Kazlausko įsteigto „Vaiko tėviškes“ vaikų globos namų kaimo, tikisi per žiemą pastatyti 10 įmonių, kuriose galėtų dirbti buvę namų globotiniai. Įmonių kaime turėtų būti statybos įmonė, gaminanti plytas, elektros prietaisų gamybos skyrius, santechnikos įrenginių gamykla, lengvųjų automobilių ir sunkvežimių remonto baras, drabužių siuvykla. Verslo įmonių kaimo statybai lėšų skiria giminingų įmonių Italijoje savininkai. Italai tikisi projektui gauti lėšų ir iš Europos Sąjungos fondų.

Didžioji dalis lėšų „Vaiko tėviškes“ kaimo globos namams statyti taip pat buvo surinkta Italijoje. Dėvyni italai verslininkai, skyrę ir surinkę daugiausia lėšų projektui, tapo pirmaisiais Marijampolės rajono garbės piliečiais.

RADVILŲ RŪMUOSE — MUZIEJUS

Į naujas patalpas Vilniaus senamiestyje — gražiai restauruotus Mažuosius Radvilų rūmus — persikėlė Teatro, muzikos ir kino muziejus. Pirmadienį čia šventiškai atidaryta pirmoji paroda, skirta muziejaus steigėjams Biliui Sruogai ir Vincui Krėvei. Simboliška, kad naujasis kultūros židinys kuriamas XV-XVII amžių architektūros paminkle, kuriame 1795-1810 metais veikė viešasis Vilniaus miesto teatras, o įvairios trupės vaidino iki pat 1845 metų.

Atrodo, jog Lietuvos aludariams dar teks gerokai padirbėti, kad jų alus ne tik prilygtų olandų Heineken, vokiečių Loewenbrau ar čekų Pilsen alui, bet ir pasaulyje būtų žinomas, kaip ir minėtos alaus markės, su biržietiško alaus skonio priemaisa. Jų uždavinys: kaip pagaminti alaus rūšį, kuri galėtų lygintis su geriausiomis pasaulio alaus markėmis, bet būtų nuo jų skirtinga. Ar tada bus belieki biržietiško alaus specialistų, kad padėtų šią problemą išspręsti?

Gaila, kad dabar naminio alaus stovis Lietuvoje yra ne per geriausias, net ir apie Biržus. Ir ten sovietmečiu naminių alų pakeitė iš rytų atėjusi naminė degtinė — samagonas. Baudžiauninkais paversti ūkininkai nebeturėjo nei miežių, nei apynių, nei reikalingų įtaisų, reikalingų pagaminti gerą naminių alų. Lengviau buvo „sukombinuoti“ katilą su keletu varinių vamzdelių, kad iš kolūkio gautų rugių pagamintų samagoną. Iš jaunosios kartos gal nedaug teatsirasitų tokių, kurie žinotų, nuo ko pradėti,

Teatro, muzikos ir kino muziejaus direktorius Aleksandras Guobys prie Stasio Užinskio sukurto leles vasario 8 d. Muziejus atidarytas Vilniaus senamiestyje, Mažuosiuose Radvilų rūmuose. Nuotr. Eltos

Vilniaus senamiestyje, Mažuosiuose Radvilų rūmuose vasario pradžioje atidarytas Teatro, muzikos ir kino muziejus. Nuotr. Eltos

Nuotr. Algimanto Žižiano

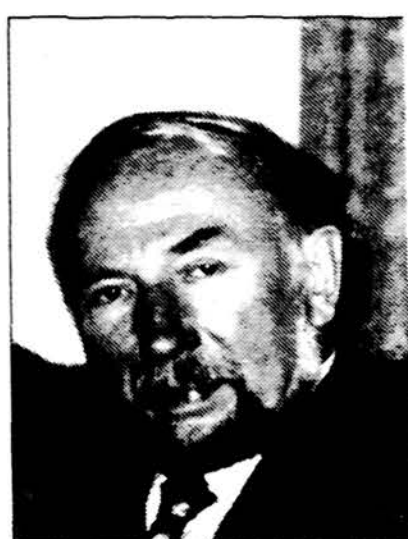

UŽDEGTI GRAUDULINĘ, KAD NESUPERKŪNYTŲ

DR. LIBERTAS KLIMKA

Vasario 2-oji katalikų kalendoriuje — atmintina bažnytinė diena — Kristaus Paaukojimas. Tradicinėje lietuvių kultūroje — tai Gramnyčia, prosenoviška šventė, skirta Perkūniui. Įprasta tą dieną šventinti vaškesines žvakes, vadinamas graudulinėmis arba grabnyčiomis. Jos degamos prieš mirštančiojo, per šermenis, mirties metinių suvaką. Todėl šią dieną kaime dar vadina Grabnyčiomis. Pavadinimų sąsambis nėra atsitiktinis: panašūs žodžiai — Gramnyčia ir Grabnyčia — šiuo atveju jungia skirtingų kultūrinių sluoksnių šventes. Iš lietuviškojo kaimo papročių galima atstatyti prosenovinės šventės esmę. Aiškėja, kad ji susijusi su pirmajais ateinančio pavasario požymiais. Vasario mėnesio pradžioje pasikeičia žiemą vyraujančio vėjo kryptis, — vis dažniau jis ima pūsti iš pietvakarių, padedamas saulei įveikti žiemos kliūtis. Sakoma, kad Grabnyčios esti tada, kai po lašais gaidys gali atsigerti, — jau vis aukščiau pakylanti saulė pratirpdo pūsnis ant stogo. Tos dienos išvakarėse vilkai paskutinį kartą „užauja“, — baigiasi pilkių metas (senovėje pirmasis metų mėnuo vadintas vilkų mėnesiu).

„Nuo Grabnyčių nebereikia šildyt gričių“, „Nuo Grabnyčių duona ir po rėčiu nesušala“, „Po Grabnyčių dieną teskės, „Po Grabnyčių dieną teskės, — šie priežodžiai aiškiai parodo, kad vasario pradžia yra antrasis po Pusiaurzemio žingsnis link pavasario. Todėl senovės žmonės tą dieną kuo atidžiausiai stebėdavo visus gamtos nuotikų niuansus, stengdamiesi atspėti būsimųjų metų orus, o kartu ir derliaus sėkmę. Jei Grabnyčių diena būdavo saulėta, manydavo, kad užderės geras linų, bet prastas javų derlius. Pavasaris būsis ankstyvas, o vasara — su gausiomis perkūnijomis. Džukus gaudindavo galimas badmetis, tad sakydavo: „Velyc vilką regės namuos, ne saulę“. Jei dar daug sniego likę ant stogų, tikėdavosi vasarą vėsių pievų ir daug gero šieno. Rytų Lietuvoje sakydavo taip:

Libertas Klimka.

„Jei Grabnyčių vėjas takus prašlavinėja, tai gspadoriui pavasari kluonus iššluos“ (pristigs šieno šėrimui). Jei saulė šviečia ryte, tai geriau užderės ankstyvieji linai; jei tik po vidurdienio — vėlyvieji. O jei nuo stogo karo ilgi varvėliai, tais metais geriau sėti ankstyvuosius miežius. Tik vaikams šiukštu ledokšnius daužyti, — antraip linai vasarą išgulsia. Taigi pirmieji pavasario požymiai nulemia ir visų ateinančiųjų metų darbų sėkmę. Jau metas apie juos galvoti ir palengvėle ruošti: „Po Grabnyčių zylė pradeda žagres kalti“ (pajutusi pavasario dvelksmą, dažniau belsti į palanges).

Senoviškosios Gramnyčios šventės esmė atsiskleidžia, patyrinėjus, kada ir kaip seniau žmonės naudodavo graudulines žvakes. Kol dar nebūdavo perkūnų, didžiausia tykanti kaimo nelaimė — perkūno įžeibtas gaisras. Iš čia ir vienas smarkiausių lietuviškų praeiksmų: „Kad tave superkūnytų“. Nuo perkūno gali atginti graudulines žvakes. Užėjus rūšiam audros debesui, ji būdavo žibinama ir statoma ant palangės arba krosnies prieždos. Naujai statomą trobą iškart būdavo stengiamasi apsaugoti nuo įtrenkimo. Tad pirmojo rąstų vainiko sunėrime meistrai išspaudavo kryžmai griovelius. Ten įdėdavo gabaliuką graudulines, šventintų žolelių, o kitur — kad namai turtingi būtų — ir pinigėli. Bitininkai į naują avilį dedavo sukryžiuotą

du šios žvakės gabaliukus, — „kad velnias spiečiaus neišvestų“. Suvalkiečiai žinodavę net būdą su grabnyčia prisivilioti aitvarą, į kletį visokias gėrybes nešančią. Bereikia degančią žvakę pavožti po puodą, o šį užtiesi gražia linine skepeta. Aitvaras tik nutūps ton vieton, atvožei puodą — ir jau pasiliks gyventi... Grabnyčių žvakę taip pat praverčia papartio žiedo laukiant Joninių naktį; ją užžibinus, pragaro gaivalų kerai nebaisūs.

Rytų Lietuvoje buvęs toks vasario 2-sios dienos paprotys. Bažnyčioje pašventinta žvakė uždegus apnešama tris kart aplink stalą, tada ją pasimilkomi vaikai. Mama jiems truputuką žiedo laukiant Joninių naktį; ją užžibinus, pragaro gaivalų kerai nebaisūs.

Papročių tyrinėtojai linkę manyti, kad Gramnyčia kitados būvusi pirmoji iš devynių metų dievačio Perkūno pagerbimo švenčių. Krikščioniškų ir senųjų baltų tikėjimo šventinių papročių susipynimas yra labai būdingas lietuvių etninės kultūros reiškinys.

* Vilnius. Gruodžio 22 d. arkivyskupas J. A. Bačkis susitiko su Vilniaus kunigų seminarijos klierikais ir kartu su jais valgė Kučių vakarienę. Gruodžio 23 d. Vilniaus arkivyskupas aplankė „Versmės“ integrato mokyklos mokyklą, vakare valgė Kučių vakarienę „Betanijos“ valgykloje su vargšais.

Gruodžio 29 d. Dramos teatre Vilniaus Caritas iniciatyva į spektaklį ir kaledinę egulutę rinkosi neturtingų ir asocialių šeimų vaikai.

INCOME TAX SERVICE

Dabartiniai pajamų mokesčiai įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliai, sąžiningai ir konfidencialiai patarnavimui kreipkitės:

PRANAS G. MEILĖ, CPA
4931 W. 95th St.,
Oak Lawn, IL
sekmadieniais, nuo vasario 1 d. —
Pasaulio lietuvių centre, Lemont
Tel. raštinė 708-424-4425

Willowbrook Ballroom
Veikia nuo 1921 m.
8900 SOUTH ARCHER ROAD, WILLOW SPRINGS, ILLINOIS TEL 708.839.1000

Šešios pokylių salės — tinka įvairioms progoms

Oh Henry 35 iki 40 svečių	Puikūs maistas, geriausi gėrimai, malonus aptarnavimas	100 iki 135 svečių
Bondage Room 40 iki 60 svečių	Ar mėgstate šokti? Šokiai vyksta kiekvieną dieną; ketvirtadieniais ir sekmadieniais groja 10 žmonių orkestras (galite pasitobulinti šokio mene — vyksta pamokos)	125 iki 175 svečių
THE ARBOR ROOM 60 iki 100 svečių		225 iki 550 svečių

JEI RUOŠIATĖS SIŪSTI SIUNTINIUS AR KOMERCINES SIUNTAS Į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, LENKIJĄ, BALTARUSIJĄ, UKRAINĄ AR KARALIAUČIAUS SRITĮ, KREIPKITĖS Į ATLANTIC EXPRESS CORP.

GREITAS IR PATIKIMAS PATARNAVIMAS
Chicago 773-434-9330 / 800-773-SEND

Lemont 630-257-6822
Cleveland 216-481-0011
New York 914-258-5133
Rochester 716-223-2617
Brooklyn 718-348-4709
Boston 617-864-6914
St. Pete Beach 813-367-5663
Pittsburgh 412-381-6281
Vilnius 370-2-736-336

ATLANTIC EXPRESS CORP.
VISOS TRANSPORTO PASLAUGOS

HOME CARE LINKS, INC.
24 hrs. Live-in jobs for English speaking caregivers.
Call 630-585-7370

Surandame darbą prižiūrėti vaikus, senelius ir tvarkyti namus.
Tel. 708-802-9197 arba 815-464-7146.

Lietuvaitė, vidutinio amžiaus, sąžininga, tvarkinga, maloni nerūkanti našlė. Vėreja. Vairuoja mašiną. Ieško darbo. Dėkoju už pasiūlymus. Rašyti: Angelė 1 Arlington Ave. Apt. 212 Spotswood, NY 08884.

Puiki progą material, teisetai atvykusi į JAV, mokančiai virti ir namų ruošos darbus, įsikurti šiame krašte. Rašykite: Villa St. Joseph P.O. Box 155 Thompson, Ct. 06277

773-585-9500

BS&M Consultants Assoc.
• Optimalus '97 m. pajamų mok. (inc. tax) užpildymas
• Verslų steigimai: JAV, Lietuvoje
• Darbų, užsakymų paieška
• Internet, komp.
708-453-1250

Finance Director (designate) Lithuania
Outstanding Career Opportunity
Highly Competitive Salary & Benefits

Kraft Jacobs Suchard, the European Division of Kraft Foods International, one of the World's leading Consumer Goods Manufacturers, is seeking candidates for its highly successful business in Lithuania for the position of Finance Director Designate.

Finance professionals with practical experience in meeting the challenges of commercialization in developing countries and who understand the challenges and complexities of the cultural, political and economic systems within Eastern Europe, are encouraged to consider this opportunity.

The Finance Director is responsible for all Financial, Accounting, Tax, Treasury and Internal Control matters relating to the Lithuanian business. He or she will also be expected to make a major contribution to the commercial development of the Company as a key member of the Senior Management Team.

The successful candidate will have:

- Minimum of 10 years Finance experience, preferably within a multinational environment.
- Strong knowledge of US GAAP.
- Fluency in English and Lithuanian.
- The ability to coach and develop the Finance team.

The successful candidate will assume full Finance responsibility within a 12 month period. The assignment is expected to last a minimum of 3 years, after which there will be further opportunities within Kraft Foods/Philip Morris group of companies.

In the first instance, please forward your personal details and career resume to: Kraft Foods, Attn: Nancy Behr, NF421, Three Lakes Dr., Northfield, IL 60093. Kraft Foods is an equal opportunity employer M/F/D/V.

Kraft Foods

"We know what you're hungry for"

Kraft Foods

"We know what you're hungry for"

CLASSIFIED GUIDE

IVAIRŲS

ELEKTROS (VEDIMAI) PATAISYMAI
Turiu Chicago miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

LIETUVIS, lauko priežiūros darbu (landscaping/maintenance) bendrovės savininkas, Washington, D.C., ieško darbininko, kuris galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokėstis \$6 (valandą). Galima dirbti 10-12 valandų per dieną su viršvalandžiais. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas — \$130 mėnesiui. Kreiptis tel. (202) 244-2373.

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukso S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

DAŽYMAS / DEKORAVIMAS Co.
DAŽYMAS • STALIAUS DARBAI • TAPETAVIMAS • PLYTELĖŲ KLIJAVIMAS • DRAUDIMAS • REKOMENDACIJOS DAUGIAU KAIP 15 METŲ PATIRTIS •
Tel. 708-458-6033
arba 847-361-3015

JKS CONSTRUCTION
"Shingle" stogai ir visų rūšių apkalimai (siding); medžio, aliuminijos ir kt. Turiu darbo apdraudą. R. Jankauskas, tel. 708-728-0208

B&B
Nakvynė ir pusryčiai
Vilniaus senamiestyje
p. Veronika
Trakų 15-5
2001 Vilnius
011-370-2-22-24-60

Įnuomojamas apšildomas 4 kambar. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“.
Tel. 773-778-1481.

STASYS' CONSTRUCTION
Stalio darbai, rokių, vonių ir virtuvinių įrengimų; priestatai; keramikos plytelės; „siding“, „soffits“, „decks“, „gutters, plokštės ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis Tel. 630-241-1912

Nanny, housekeeper live-in.
Best job and salary is yours if you love children, clean well and speak English. References needed.
Call my office, tel. 630-466-7828

MOVING
Ilgametis profesionalus kraustymas priimanomis kainomis. Draudimas garantuotas.
GEDIMINAS
773-925-4331

AMBER CONSTRUCTION CO.
Dengiami stogai, kalamos „siding“, atliekami cemento, „plumbing“ bei kiti namų remonto darbai.
„Licensed, insured, bonded“
Skambinti Siguit:
Tel.: 773-787-1929

PARDAVIMAS IR TAIŠYMAS MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W 69th Street
Tel.: 773-776-1486

SIŪLOME DARBUS!
Gail. seserų padėjėjomis kompanijoms ir namų ruošos darbininkams. Galima gyventi kartu arba atvykti į darbą ir išvykti. Kreiptis:

ALL CARE
Employment Agency
Tel. 773-736-7900

KEPKLA IR DELIKATESAI
6216 W. Archer Ave., Chicago, IL 60638
Tel. 773-581-8500

- Lietuviška duona ir ragučiai
- Vestuviniai ir įvairūs tortai
- Lietuviškas maistas — "catered"
- Siunčiame mūsų produktus UPS

Atidaryta 7 dienas savaitėje
KAVINĖ
350 N. Clark, Chicago, IL 60610
Tel. 312-644-7790
Kepklos produktai ir užkandžiai miesto centre
Savaitgalį uždaryta

NEKILNOJAMO TURTO

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 586-5959
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas patarnavimas
• Nuosavybės įkainavimas veitui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

KIMBECK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4345 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
773-284-1900
Jei norite parduoti ar pirkti namus kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veitui.

REALMART II, Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiesčiuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Bus. 773-585-6100
Fax. 773-585-3887

ACCENT REALTY
5265 West 95th street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-8400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarnauja įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime mieste ir priemiesčiuose

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai ir Reikmenys
Virš 75 metų patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (773) 581-4111

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS IR MĖGĖJAMS

Pirkdami pas mus, daug sutausysite. Pasinaudokite mūsų patogiu „lay-away“ planu. Atliekame visus foto laboratorijos darbus.
Darbo val.: kasdien 8 v.r.-6 v.v.; šešt., 8 v.r.-4 v.p.p.; sekm. uždaryta. Antradienį ir trečiadienį lietuviškai.

3314 W. 63 St.
Tel. 773-776-8998

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

Ruošia: Birutė Jasaitienė ir Aldona Šmulskienė
2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
Tel. (773) 476-2655; Fax (773) 436-6909

AR NAUJAI ĮVESTA ROTH IRA TINKAMAS PASIRINKIMAS?

1997 m. rugpjūčio 5 d. prezidentas Clinton pasirašė „Taxpayer Relief Act“ ir pavadino tai „visų amerikiečių triumfu – didžiausiu laimėjimu“. Vienas dalykas, kurį šis aktas sukūrė, yra Roth IRA, lietuviškai būtų: individualios pensijos sąskaita. Ši nauja Roth IPS įsigaliojo nuo šių metų (1998) sausio pirmos dienos.

Koks yra skirtumas tarp tradicinės IPS (IRA) ir Roth IPS (IRA)?

Už įdėtus pinigus į tradicinę IPS nereikia mokėti mokesčių. Jūsų pelnas auga, nes mokesčiai neimami tol, kol jūs pradėsite išsiimti pinigus.

Indėliai, įdedami į Roth IPS, nėra nurašomi nuo mokesčių. Bet Roth IPS įgalina visiškai nemokėti federalinių mokesčių už pelną, gautą iš IPS, ne tik kol laikote pinigus toje sąskaitoje, bet net tada, kai pradėsite juos išsiimti. Tuo patiu yra tam tikri reikalavimai, būtent: norint dėti į Roth IPS sąskaitą, vienas asmuo negali uždirbti daugiau, kaip 110,000 dol., o vedusi pora – ne daugiau kaip 160,000 dol. per metus.

Ir į tradicinę IPS ir į Roth IPS galite įdėti kasmet ne daugiau 2,000 dolerių. Indėliai į Roth IPS nėra nurašomi nuo federalinių mokesčių ir už tą sumą, įdėtą į Roth IPS, turite mokėti mokesčius. Pradėjus penkeriems metams, jei sąskaitos savininko amžius yra ne mažiau kaip 59 1/2 metų, įdėtus pinigus ir susidariusį – uždirbtą pelną gali išsiimti savininkas, nemokėdamas jokių federalinių mokesčių bei baudų. Be to, nereikia pinigų pradėti išsiimti iš Roth IPS, kai sukanka 70 1/2 metų (o tai yra privaloma tradicinėje IPS). Taip turtas gali augti ir toliau, nemokant mokesčių. Tai svarbu žinoti, kuriems nereikės tų pinigų pensininko pragyvenimui, arba tiems, kurie planuoja palikti visą, ar dalį IPS savo palikuonims.

Roth IPS daugeliui žmonių gali būti tinkamesnė, negu tradicinė IPS. Kuri jums tinkamesnė, gali patarti finansinės srities profesionalai, kurie gerai nusimano įvairiose mokesčių įstatymų pasikeitimuose. Aišku, ir jūs patys galite atidžiai perskaityti tuos mokesčių įstatymų pasikeitimus ir nuspręsti, kas geriausia jums tinka.

Taip pat jūs turite žinoti, kad leidžiama pervesti tradicinę IPS į Roth IPS, jei individualus asmuo, ar vedusi pora, neuždirba daugiau kaip 100,000 dol. į metus. Žinoma, pervedimas bus apmokestinamas, bet, jei pervesite dar šiais metais, apmokestinamos pajamos bus išdėstomos per ketverius metus. Jūs turite rimtai pasvarstyti ir pasirinkti Roth IPS vietoje tradicinės IPS, jei jūsų dedami pinigai į tradicinę IPS yra apmokestinami. Jei indėliai į IPS nurašomi nuo mokesčių (tax deductible), turėtumėte pasitarti su finansiniu patarėju, kad žinotumėte, koks būtų skirtumas tarp tradicinės IPS ir Roth IPS, remiantis jūsų uždarbiu, apmokestinimo lygiu (tax bracket) dabar ir ateityje.

Čia vienas pavyzdys. Sakyme, kad, kai jums suėjo 45 metai, pradėjote dėti kasmet

po 2,000 dolerių (iš 8%) į IPS ir tai darėte, kol jums suėjo 65 metai, su priešmokestiniais indėliais ir pinigais sutaupytais, nemokant mokesčių į prastą sąskaitą, vidutiniškai uždirbančią 5.67% (pomokestinis ekvivalentas 8% pelnui) kasmet; būdami 65 metų amžiaus turėsite: jei esami mokesčiai yra 28%, o mokesčiai, sulaukus 65 metų, yra 31%, tai tradicinėje IPS bus 98,198 dol., o Roth IPS 108,914 dol. skirtumas 10,716 dol., Roth IPS naudai. Jei mokate 28% mokesčių ir jie bus tokie pat, sulaukus 65 metų, tai tradicinėje IPS bus 101,466 dol., o Roth IPS 108,914 dol. – skirtumas 7,448 dol., Roth IPS naudai. Jei jūs mokate 28% mokesčių, o, sulaukus 65 metų, mokesčiai tik 15%, tai tradicinėje IPS bus 115,624 dol., o Roth IPS 108,914 dol. skirtumas – 6,710 dol. tradicinės IPS naudai.

Bet pažiūrėkite, kas bus, jei pradėsite pensijai taupyti, būdami 25 metų.

Jei esami mokesčiai dabar yra 28%, o mokesčiai, sulaukus 65 metų, bus 31%, tai turėsite tradicinėje IPS sąskaitoje 510,350 dol., o Roth IPS – 606,487 dol., skirtumas 96,137 dol. Roth IPS naudai. Jei esami mokesčiai yra 28% ir tokie pat bus, jums sulaukus 65 metų, tai tradicinės IPS sąskaita bus \$528,545, o Roth IPS – 606,487 dol., – skirtumas 77,942 dol. Roth IPS naudai. Jei mokate dabar 28% mokesčių, o, sulaukus 65 metų, mokesčiai tik 15%, tai tradicinėje IPS sąskaita bus – 607,388 dol., o Roth IPS sąskaita – 606,487 dol., tai 901 dol. skirtumas tradicinei IPS sąskaitos naudai.

Čia duoti pavyzdžiai neparodo jokių specifinių investavimo rezultatų. Šie pavyzdžiai tik parodo, kokią didelę reikšmę jūsų ateitį turi tinkamos IPS sąskaitos pasirinkimas.

Susumuojant, reikėtų pastebėti, kad Roth IPS (IRA) pasirinkimas gali būti naudingesnis, negu tradicinė IPS. Bet reikia atkreipti dėmesį į keletą dalykų, pvz., jūsų pajamos (adjusted gross income), ar jums būtų leidžiama dėti į Roth IPS, dabartinis jūsų amžius, kiek metų jums dabar likę iki pensijos, kokių greičių investavimai didėja ir dabartinis bei ateities jūsų apmokestinimo lygis (tax bracket). Jei kyla kokių nors klausimų dėl šio pateikto skaičiavimo, galite pasitarti, paskambinę Almintui Povilačiui telefonais 800-462-2515.

Yra žmonių, kurie dirbdami stengėsi kiek galint daugiau uždirbti, nemokėdami jokių pensijų fondus ir nepagalvodami apie taupymą ateitį – pensijai. Ir tie žmonės, dabar gaudami minimalią „Soc. Sec.“ pensiją, labai sunkiai gyvena. Todėl patartina visiems būti protingiems, nelaukti 50 metų ar daugiau ir tik tada pradėti galvoti apie taupymą pensijai, bet pradėti taupyti šiandien, kai pradėdami dirbti. Jauniems pinigų išleisti labai lengva, bet atejus senatvei, reikės gyventi, ir čia bus jūsų pasirinkimas – ar būsite ponas ar beturtis.

Naudotasi medžiaga, gauta iš Almino Povilačio, Paine Webber Comp.

MIRTIS IR DVEJOPI MOKESČIAI

**Paliekami IRA pinigai
palikuonims yra
apmokestinami dvigubai**

Daugumas žmonių deda kasmet leidžiamą sumą dolerių IRA sąskaiton. Tokiu būdu sumažina uždarbio mokesčius ir tauposi senatvei, kad išėję pensijon turėtų papildomų lėšų. Tas taupymo būdas yra gan patrauklus, bet už tas neapmokestintas santaupas kam nors kada nors reikės užmokėti mokesčius. Kai pensininkas išsiima pinigus iš IRA sąskaitos, jis turi mokėti federalinius mokesčius. Tačiau tie mokesčiai yra daug mažesni, nes gaunamos pensijos paprastai yra daug mažesnės nei uždarbio čekiai. Jeigu žmogus numiršta ir IRA pinigai palieka jo palikuonims, tai palikuonys turi mokėti dvigubus mokesčius: federalinius ir palikimo. Kol neišimate pinigų iš IRA sąskaitos, nemokate mokesčių už juos ir už jų uždirbtas palūkanas. Bet kada tuos pinigus pradėsite vartoti, tada mokate už juos mokesčius. O palikuonys, kurie juos gauna, turi mokėti dar ir palikimo mokesčius.

Palikimo mokesčiai apskaičiuojami nuo visos palikimo vertės, sudedant pinigus ir nekilnojamo turto vertę kartu, išskyrus sutuoktiniams ar labdarai paliktą sumą, kuri viršta tam tikra leidžiama suma. Ši suma iki š.m. gruodžio 31 d. yra 600,000 dol., pakils kitiems metams iki 625,000 dol. ir pamažu kasmet kils, kol pasieks 1 milijoną dolerių 2006 metais. Tas yra daroma dėl to, kad turtas nebūtų lengvai perleidžiamas iš vienos į kitą generaciją, kad toji kita generacija irgi turėtų dirbti: užsidirbtų ir susitaupyti. Tačiau pagalvokime, kas iš tikrųjų moka palikimo mokesčius? Techniškai, ne jūsų vaikai moka mokesčius, bet jūsų palikimas – jūs! Atsiskaitysi visus mokesčius, jūsų vaikai, jūsų palikuonys, gaus mažesnę palikimą.

Kas moka dovanų mokesčius?

Ar asmuo, kuris dovanoja, ar tas, kas dovaną gauna? Su dovanomis, taip kaip ir su palikimu, yra nustatyta suma, kurią galima dovanoti, nemokant mokesčių. Be to, asmuo, kuris dovanoja pinigine dovaną, jau yra sumokėjęs arba dar mokesčius už tą dovaną, todėl nėra reikalo apdėti mokesčiais tą pačią sumą du kartus. Pagal įstatymus, kiekvienas asmuo kasmet gali dovanoti vienam ar keliems asmenims po 10,000 dolerių kiekvienam. Vedusi gali dovanoti po 20,000 dol. vienam ar keliems asmenims. Tai nereikia, kad gali dovanoti tik 10 ar 20 tūkstančių dolerių metuose, bet kiekvienam savo vaikui ar kitiems pasirinktiems asmenims po tiek. Ši suma dėl kylančios infliacijos bus padidinta 1999 metais. Turtingi žmonės, kurie turi daug pinigų, gali sumažinti palikimo mokesčius savo vaikams, iš anksto kasmet jiems dovanojant leistinas sumas. Turtingi tėvai, protingai planuodami, gali sumažinti palikuonims palikimo mokesčius. Aukojant sumas pinigų ar testamente užrašant turtą, ar jo dalį organizacijoms, kurios valdžios yra pripažintos „tax-exempt“, aukotojai – dovanotojai visai nereikia mokėti mokesčių – tuos visus pinigus gali nurašyti.

Naudotasi medžiaga, gauta iš Almino Povilačio, Paine Webber Comp.

Naudotasi medžiaga iš „Chicago Tribune“, 1997 m. gruodžio 19 d.

Taikomosios dailės galerijoje Vilniuje vasario 10 d. atidaryta vaikų sukurto žaislo paroda „Lelių paradai“ Nuotr. Eltos

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SAJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS - DAIMID

FUNERAL DIRECTORS

Directors of Eudeikis Funeral Home (EST 1908)

SERVICES AVAILABLE AT OTHER

CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

PROVIDING BURIALS AND SHIPMENT TO LITHUANIA

4330 So. California 4605 So. Hermitage

ALL PHONES

1-773-523-0440

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.

ALL PHONES

1-708-430-5700

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71 ST

CICERO 5940 W. 35 ST.

LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

EVERGREEN PARK 2929 W. 87 ST.

TINLEY PARK 16600 S. OAK PARK AVE.

ALL PHONES

CHICAGO 1-773-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

VANCE FUNERAL HOME

FUNERAL DIRECTORS

SERVICES AVAILABLE AT OTHER

CHICAGO AND SUBURBAN LOCATIONS

CICERO, 1424 S. 50 AVENUE

WESTCHESTER, 10501 W. CERMAK

CHICAGO, 6801 BELMONT

ALL PHONES

1-708-652-5245

DAVID GAIDAS, JR.
AND FAMILY

GAIDAS-PALOS

FUNERAL HOME

KALBAME LIETUVIŠKAI

PALOS HILLS

11028 S. Southwest Hwy.
(OTHER LOCATIONS AVAILABLE)

1-708-974-4410

MARIAUS BUŲYDO LAIDOTUVIŲ PASLAUGOS

„Pilnas visokio pobūdžio laidotuvių sutvarkymas“

„Palaikų perkėlimas perlaidojant Lietuvoje.“

Reikalingi dokumentai gali būti sutvarkyti pas jus namuose.

„Laidotuvės pravedamos lietuviškomis tradicijomis“

Laidotuvių namai patogiose vietose.

Mirties atveju ar kitais klausimais skambinti

tel. 630-243-0003

P.O. Box 27

Lemont, IL 60439

DRAUGAS, šeštadienis, 1998 m. vasario 14 d.

7

* **Marijampolė.** Sausio 11 d. Marijampolės dramos teatre ketvirtą kartą vyko moksleivių kaledinis kurybos koncertas, kurio iniciatorės sesuo Dalia Vičkackaitė ir 6 vidurinės mokyklos muzikos mokytoja Danutė Klevienė. Koncerte dalyvavo apie 300 įvairių Marijampolės mokyklų moksleivių, Vilkaviškio vyskupas Juozas Žemaitis, MIC, Šv. Arkangelo Mykolo parapijos klebonas Kęstutis Bričius, MIC, daug klierikų, mokinių tėvų.

A.†A.

VYTAUTAS RAMANAUSKAS

1998.2.12

A.†A.

ELENA RAMANAUSKIENĖ

1998.2.13

Gyveno Lemont, IL, anksčiau Čikagoje, Marquette Parko apylinkėje ir Venecueloje.

A.a. Vytautas mirė sulaukęs 89 m., 3:20 val. ryto, a.a. Elena – sulaukusi 86 m. 6:20 val. ryto.

Velioniai gimė Lietuvoje: Vytautas Šakių apskrityje, Klagių kaime, Elena Zarasų apskrityje, Antašavos valsčiuje, Biliūnų kaime.

Amerikoje abu išgyveno 35 m.

Nuliūdę liko: sūnus – Rimantas, marti Stasė, anūkas Petras; Vytautas, anūkė Ann, proanūkas Joshua. Lietuvoje a.a. Vytauto seserys, Elenos svainės, Elena ir Joana su šeimomis bei kiti gimines.

Abu velioniai priklausė Venecuelos lietuvių klubui.

A.a. Vytautas ir a.a. Elena bus pašarvoti sekmadienį, vasario 15 d. nuo 3 iki 9 v.v. Petkus Lemont laidojimo namuose, 12401 S.Archer Ave. (arti Derby Rd.).

Laidotuvės įvyks pirmadienį, vasario 16 d. 15 laidojimo namų 9:30 val. ryto velioniai bus atlydėti į Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčią, kurioje 10 val. ryto bus aukojamos šv. Mišios už jų sielas. Po Mišių velioniai bus palaidoti Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuoširdžiai kviečiame gimines, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidotuvėse.

Nuliūdę: sūnūs, marti, anūkai, proanūkas, seserys ir kiti gimines.

Laidotuvių direkt. Donald M.Petkus, tel. 800-994-7600

VIENERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

**HALINA TRAPIKIENĖ
ŽUKAUSKAITĖ**

Minint mūsų mylimos Mamos ir Senelės, kurios netekome 1997 m. vasario 28 d., mirties sukaktį, šv. Mišios už Jos sielą bus aukojamos š.m. vasario 28 d. 5 val. vakaro Pal. Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje, Lemont, IL.

Maloniai kviečiame draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose mišiose ir prisiminti a.a. Haliną savo maldose.

Liūdinti šeima

ŠEŠERIŲ METŲ MIRTIES SUKAKTIS

A.†A.

**VINCAS
P.SENDA**

Iš Dėdės dienoraščio:

„Prisimink
Šaltis šaldo, sniegas krinta.
Ar žinai kuo paukščiai minta?
Nėra žiemą kirminėlių,
Duok paukšteliai trupinėlių.“

Š.m. vasario 15 d. sueina šešeri metai, kai iškeliavo pas Viešpatį mūsų brangus ir mylimas Dede, Krikšto Tevas ir Draugas.

Niekados neužmiršime Tavęs, Viešpatie, buk Jam gailėstingas ir suteik Jam Amžiną Atilį, Mielas Dede, tegul Tau šviečia, spindi amžina Jėzaus Širdies meilės liepsna.

Su dideliu liudėsiu minint a.a. Vincą Senda, bus atnašaujamos šv. Mišios Švč. M.Marijos Nekalto Prasidėjimo bažnyčioje, Brighton Parke, vasario 18 d., 8:00 val. ryto, trečiadienį. Maloniai prašome prisiminti ir pasimelsti už a.a. Vincą.

Nuliūdę: Regina, Vytautas, Saulius ir Edis, ir visa Sendų šeima Lietuvoje.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

JAV LB Kultūros taryba praneša, kad, nugalėjus visus biurokratinis sunkumus, balandžio 14 d. iš Punsco (Lenkijos) atvyks lietuviška kaimo kapela „Klumpe“. Pirmasis koncertas vyks balandžio 19 d. Jaunimo centre.

Užgavėnių blynai Pasaulio lietuvių centre bus kepami antradienį, vasario 24 d., nuo 5 iki 9 val. vak. Ateikite pasivaikinti įvairiausių blynais, spurgomis ir kitais skanumynais. Visus kviečia PLC renginių komitetas.

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skaučių draugovės iškilminga sueiga penktadienį, vasario 20 d., vyks PLC, Lemonte. Pradžią 7:15 v.v. Visoms narėms dalyvavimas privalomas. Dalyvaujame uniformuotos.

Mok. Juozas Masilionis, buvęs Čikagos Aukštesniosios mokyklos direktorius, kalbės „Lietuva heraldikoje ir vaizduose“ parodos atidaryme šį vakarą 7:30 v.v. vyksiančiame Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte. Parodoje išstatyta 50 Lietuvos miestų ir žymėsių vietovių herbai ir vaizdai, prieš 30 metų sukurti Čikagos Aukštesniosios lituanistikos mokyklos mokinių, pažymint Lietuvos nepriklausomybės 50 metų sukaktį. Dalyvauti kviečiama visuomenė, visi buvę tos mokyklos mokiniai, o ypač šio projekto įvykdymo dalininkai. Parodą rengia Mažosios Lietuvos lietuvių draugija.

Birutė Nagienė, a.a. poeto Henriko Nagio našlė, atvyksta iš Montrelio ir dalyvaus poeto prisiminimų rengiamoje literatūrinėje popietėje Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, vasario 22 d., sekmadienį. Visi raginami nepraleisti progos vėl išgirsti „sakalių poeto“ žodžius (iš garsiajuostės), jo žmonos prisiminimus, prasmingą meninę bei literatūrinę programą. Rengia LB Kultūros taryba.

Liudas Valančius, Orland Park, IL, už kalėdines korteles ir kalendorių Kaledų proga mums atsiuntė 100 dol. Esame labai dėkingi.

ALMOS FONDAS

Almos fondas auga! Fondo sekla, kad Lietuvos prezidento žmona Alma galeit padėti vargstantiems, ypač vaikams savo tėvyneje, krito į gerą širdį mūsų tautiečių siela ir gražiai stebiasi didyn. Almos fondui 1,000 dol. aukų **Juozas Grauzinis**, gimęs ir augęs Ukmergės parapijoje, 1923 m. baigęs Ukmergės gimnaziją, gyvenęs Kaune. Jis savo džiaugsmą, kad prezidentas išrinktas Valdas Adamkus, išreiškė dosnia auka Almos fondui.

Kazimiera Skėrienė, Chicago, IL, aukojo 100 dol., taip pat 100 dol. paskyrė JAV LB apylinkė per pirm. Kazį Laukaitį; a.a. Buzenos Tamulienės atminimą pagerbdami, Irena ir Petras Vebrai, Chicago, IL, paaukojo 50 dol.

„Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, per kurį Almos fondui galima siųsti aukas, dėkoja visiems aukotojams. Adresas: 2711 W. 71st Str., Chicago, IL 60629. Aukos nurašomos nuo federalinių mokesčių.

Birutė Jasaitienė Pastaba. Džiaugiamės, kad „Draugo“ vedamajame paminėta Almos fondo ideja randa atgarsį (Redakcija).

Lietuvos Nepriklausomybės 80 metų sukakties paminėjimą sekmadienį, vasario 15 d., rengia ALTO Čikagos skyrius Maria aukšt. mokyklos salėje (67ta gatvė ir California Ave) 1 val. p.p. 10:30 val. r. bus aukojamos šv. Mišios šv. M. Marijos Gimi-mo bažnyčioje, taip pat vyks pamaldos Tėviškes ir Ziono evangelikų liuteronų parapijose. Visi maloniai kviečiami minėjime dalyvauti, parodyti lietuvišką solidarumą ir vienybę.

Lemonto LB apylinkė rengia Vasario Šešiolik-tosios šventę sekmadienį, vasario 15 d., Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijos bažnyčioje ir Pasaulio lietuvių centre. Pradedama pamaldomis įprastu sekmadienio laiku, po to bus koncertas, o vėliau — akademine dalis. Valdyba kviečia artimesnių bei tolimiesnių apylinkių lietuvių dalyvauti.

„Draugo“ koncertas rengiamas kovo 29 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre. Iš Toronto atvyks 38 asmenų vyrų choras „Aras“. Bilietai į koncertą jau gaunami „Draugo“ administracijoje ir „Seklyčioje“. Visuomenė kviečiama gausiai dalyvauti. Ta proga ruošiamas specialus leidinys — programa. Prašome atsiųsti savo sveikinimus bei reklamas, tuo paremiant koncerto rengimo išlaidas.

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, vasario 18 d., trečiadienį, paminėsime Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Dalyvaus LR gen. konsulas Giedrius Apuokas, kalbės Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio pirm. Algis Regis, meninę programą atliks muz. Antanas Čiurlionis. Po programos bus pietūs. Visi maloniai kviečiami. Atvykite!

Visi kviečiami į Užgavėnių linksmavakarį vasario 21-22 d., šeštadienį ir sekmadienį, Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos mokyklos salėje, 4420 S. Fairfield Ave. Programą atliks Lietuvos vyčių šokėjai, Vilija Kerelytė ir lietuviška kapela. Muziką šokiams parūpins Algimantas Barniškis. Šeštadienį pabendravimas nuo 6 iki 7 val. vak. puiki lietuviška vakarienė (kugelis, cepelinai, dešros, kopūstai ir kt.) — 7 val., o programa 8 val. vak. Šokiai po programos. Visus kviečia rengimo komitetas, kuriam vadovauja LB Brighton Parko apylinkės pirm. Salomeja Daulienė, Algimantas Barniškis ir kt.

Išrinktas Lietuvos Respublikos prez. Valdas Adamkus 1991 m. kovo 11 d. „Margučio“ metinėje vakarieneje paskelbė išveivijai, kad Lietuva jau nepriklausoma! Šiomet „Margučio II“ vakariene ruošama kovo 8 d., sekmadienį, 3 val. p.p., Jaunimo centre. Bus paminėtas Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimas. Bilietai — „Seklyčioje“. Dalyvaukime!

Dr. Šarūnas Lazdinis, Kettering, OH, pratęsdamas vienerių metų prenumeratą, pridėjo 100 dol. laikraščio išlaidoms sumazinti. Nuoširdžiai dėkojame.

Birutė ir Paulius Gyliai, Olympia, WA, už kalėdines korteles ir kalendorių mums atsiuntė 100 dol. Ačiū nuolatiniams „Draugo“ remėjams už prisiminimą mūsų laikraščio savo auka.

Illinois valstijos gubernatorius Jim Edgar kasmet skelbia Vasario Šešioliktosios proga specialią proklamaciją, paskirdamas Lietuvos Nepriklausomybės šventę. 02.16, Illinois valstijoje Lietuvos diena. Iš kairės: Pat Michalski, gubernatoriaus asistentė tautinių mažumų reikalams. Lietuvos gen. konsulas Čikagoje Giedrius Apuokas, Brighton Parko LB apylinkės pirm. Salomeja Daulienė ir JAV LB Krašto valdybos pirm. Regina Narušienė.

TALENTŲ VAKARAS

1997 m. lapkričio 12 d. „Seklyčioje“ įvyko „Talentų popietė“. Kaip žinome (bent viešai taip aiškinama), lietuviai labai kuklūs žmonės; paprašyti kur nors viešai pasirodyti, ką žino ir ką išmano tik purto galvas ir rankom atkakliai mosikuoja, vis kartodami: „Ka čia, ką čia...“ arba „Ka čia aš... Gal kas nors kitas...“

E. Sirutienė, žemaitė būdama, atsiliepiama nenusileido ir surinko būrelį dris-tančių „išeiti į areną“. Pirmasis, kaip skautui tik pridera, savo įdomų rašinį perskaitė Antanas Pauzuolis. Sakėsi, kalbėsias apie meiles, kurių esančios trys rūšys: vaikystės, jaunystės (davusi daug kančių) ir dabartinė, t.y. sulaukusiems žilos senatvės.

Šitos rūšies meilė labai paplitusi tarp vyresnio amžiaus vyrų ir jaunų moterų. Ir ji sukeičia kantių, kurios skiriasi nuo kantių jaunystėje, nes nukenčia tik pinigine ir palikimais. A. Pauzuolis baigė savo įdomius apmąstymus poeto Lemberto posmu.

O dienos ir metai nuskrėdę su vėjas, palieka tikrai atminimus gilius, kad džiaugėmės, verkėm, mylėjom, kentėjom tai visas šioj žemėj pelyntas derlius.

Po posmų apie meilę Emilija Valantienė perskaitė du, Vėlinių proga parašytus, eilėraščius, savo mirusių jaunystės draugų Elės ir Birutės atminimui.

Jonas Vareika labai įdomiai

pasakojo apie žodžio „talentas“ prasmę. Sakė, kad Dievulis kiekvienam davė talentą ir kad turtuolio Komaro dvarą tvarkė auksinių rankų žmogus (tik du ar pusterčio skyrus tepabaigęs) pavarde — Talantas.

Pats J. Vareika, gimnazistu būdamas, 1941 m. birželio 14

d. buvo išvežtas į Sibirą. Vagone buvę penketas gimnazistų ir verkančios, alpstančios, nuo vyrų atskirtos, moterys bei vaikai. Birželio 24 d., per Jonines, vežamieji sužinojo, kad prasidėjo karas. Nusprendė, kad Lietuva vėl laisva, pagiedoję himną ir „Lietuva brangi“, pradėjo dainuoti ir deklamuoti bei sveikinti Jonuką su vardadieniu, linkėdami kad nors tapti Lietuvos prezidentu.

Aldona Pankienė, F. Stroliai akompanuojant, labai gražiai padainavo keletą dainų: norvegiškąją „O gimtine, gimtine“, Laumenskiene „Na tai kas“ ir apie tai, kaip gegutė iškukavo tris pirštus. Pabaigai žavėjomės įdomiai sulietu-vinta „Santa Lucia“.

Mūsų poetas Apolinaras Bagdonas skaitė eilėraščius apie rudenį: „Ruduo“, „Daina apie rudenį“ ir „Rudens naktys“. Paklaustas, kodėl taip liūdnei — minoriskai rašo atsakė, kad apie meilę neberašas.

Visiems labai patiko Onutes Lukienės ir Vytauto Djoko įscenizuota daina apie tai, kaip raudonas dobilas pamilo baltąją ramunę.

Ir buvo smagu žiūrėti, kaip žalia liemene pasipuošęs ir raudoną galę į skrybėlę įsise-gęs, aukštas „dobilas“ taip dailiai viliojo ir šokdino baltom ramunėm nutarstytą trapią „ramunę“.

Ne tik talentinga, bet ir visur suspėjanti, Palmyra Jakienė paskaitė ketvirtą savo eilėraščių.

Mūsų muzikalusis Boleslovas Rašimas, kuris ne tik gerai pianinu skambina, bet ir gražius medžio dirbinius kuria, žemaitiškai pareiškė: „Kun sumislysiu — tun pagra-jisiu“, su dideliu įsijautimu „grajino“.

Juozas Paliutis skaitė ilgėsiu perptintus eilėraščius apie Lietuvą.

Programą savo kūrybos posmais užbaigė E. Sirutienė. Ji skaitė „Kaip pavasaris kelia puotą“, „Žodžiai vasarai“ ir „Vėlinėm“, kur kreipiasi į numylėtą Mamą „Ateik, motule, lydimą pilkųjų debesų“.

Programai pasibaigus ir paaiskėjus, kad susirinkusiųjų tarpe yra nemažai lapkri-tyje švenčiančių gimtadienį, pagiedojam jiems „Ilgiausių metų“ ir po skanių pietų, gerai nusiteikę, skirstėmės namo žvalgyti, ar kur nors netrūnija užkasti talentai.

Emilija J. Valantienienė

Vito V. Val, Oak Brook, IL, pratęsdamas vieneriems me-tams prenumeratą, atsiuntė 100 dol. auką „Draugo“ dien-raščiui paremti. Esame labai dėkingi.

Vytas Miceika, Hickory Hills, IL, su prenumerata mokesčiu, atsiuntė 100 dol. laikraščio išlaidoms suma-zinti. Nuoširdžiai dėkojame.

Ann Landis, Detroit, MI, su nauja laikraščio prenume-rata „Draugui“ atsiuntė 205 dol. auką. Nuoširdžiai dėkojame.

Algimantas Kelertas, Brook-field, IL, Kaledų proga, atsily-gindamas už kalėdines kor-teles ir kalendorių, mums at-siuntė 100 dol. Didelis ačiū!

SKELBIMAI

Yra patogų ir saugu siųsti siuntinius į Lietuvą per Atlantic Express Corp. Greitas siuntinių pristatymas į namus. \$0.48 už min. skambinant į Lietuvą. Tel. 1-800-775-7363.

Namams pirkti pasko-los duodamos mažais mėnesiniais įmokejimais ir prieina-mais nuosimciais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.

„Saulutė“, Lietuvos vai-kių globos būrelis, dėkoja už aukas padėti našlaičiams, inva-lidams vaikams bei daugia-vaikėms šeimoms Lietuvoje: John E. Benson \$25, a.a. Bar-boros Skališienės atm.; Marytė Černiūtė \$20 bei Darius ir Jurgita Gvidai \$50, a.a. Jono Bario atm.; Dalia Sruogaite \$50; dr. Romualdas ir Gražina Kriaučiūnai \$150 — kalėdinė dovana nuo sūnaus Aro buvo auka „Saulutei“; Apol. Varnelis \$200; Jadvyga Ostogorskienė \$50; Birutė Razmienė \$30. Po \$240, tęsiant metinę našlaičio paramą, Nijolė Baniene, Rimantas ir Aldona Vaitkai. Labai ačiū! „Saulutė“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL, 60089. Tel. (847) 537-7949, Tax ID #36-3003339.

A.a. Igno Ruginio atmi-nimą pagerbdami, Jonė ir Feliksas Bobinai, Berwyn, IL, atsiuntė Lietuvos našlaičiams \$50. Reiškiamė užuojautą ve-lionio artimiesiems, o aukoto-jams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

BALTIC MONUMENTS, 1108 Amber Drive, Lemont, IL, 60439. Prie pat PL Centro. Tel. 630-243-8446. Leonida ir Gedi-minas Kazėnai. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausiomis sąlygomis. Pa-geidaujant atvykstame į namus.

„PENSININKO“ žurna-lą, kurį leidžia JAV LB Soc. Reikalų Taryba, red. Karolis Mikovaitis, galima užsiprenu-meruoti adresu: 2711 W. 71 St., Chicago, IL 60629, tel. 773-476-2655. Prenumerata metams: JAV-bėse, \$15, kitur \$25. Išeina 8 kartus per me-tus. Tai vertinga dovana įvai-riomis progomis.

Jaunimo centro valdy-ba ir JC Moterų klubas kvie-čia visus į Vasario Šešiolik-tosios 80-mečio minėjimą, ku-ris įvyks Vasario 16 d., pirma-dienį, 7 val. vakare, Jaunimo centro kavinėje. Paskaitą skaitys garbės konsulas Vac-lovas Kleiza, kuris pristatys mums ir naująjį konsulą G. Apuoką. Po to bus muzikinė programa ir J.C. Moterų klubo paruoštos vaišės. Į minėjimą atvykę svečiai, taip pat kvie-čiami aplankyti fotografijų ir dokumentų parodą iš Lietuvos istorijos. Paroda — Jaunimo centro Čiurlionio galerijoje. Parodą parengė: Lituanistikos tyrimo ir studijų centras, Pa-saulio lietuvių archyvas, Litu-anistikos institutas ir Lietu-vos Kraštytyros draugija. Visi laukiami!

Juozas Bacevičius rū-pestingai užpildo „income tax“ formas. Prašome skambinti: 1-708-403-7334.

Galiu padėti legaliai gauti „SOC. SECURITY“ kortelę, vairavimo leidimą (driver's license) ir vizų pratęsimą. Ed. Šumanas, tel. 1-708-246-8241.

Pranas G. Meilė, CPA sąžiningai užpildo Income Tax formas. Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai ap-sunkino ir ateityje apsunkins metinį mokesčių formų užpildymą. Skambinkite: 708-424-4425, adresas: 4931 W. 95 St., Oak Lawn, IL.

Dėmesio, lietuviai! Nau-jas JAV imigracijos vizų tik-rinimas prasidės balandžio mėn. Pasibaigusias visas ga-liu pratęsti. Žmonės iš kitų valstijų gali pasiųsti man duo-menis paštu. Ed. Šumanas, 5701 Linden, La Grange, IL 60525, tel. 1-708-246-8241.

Algis Luneckas tvarkin-gai užpildo mokesčių (income tax) blankus. Pageidaujant, atvyksta į namus. Skambinti tel. (773) 284-0100.

Užgavėnių blynai! Jaunimo centro Moterų klubas vasario 22 d., sekmadienį, kviečia visus pasivaikinti ska-niais Užgavėnių blynais Jaunimo centro kavinėje. Vaišės prasidės 9 val. ryto. Prie blynų bus ir burnoj tirpstančios obu-linės košės. Savo atsilankymu paremsite Jaunimo centrą. Laukiame!

Sonė Tomarienė, Chica-go, IL, rašo: „Pernai gavau padėkos laiškus iš Rieškutėnų ir Čiobiškio mokyklų už para-mą alkaniejiems mokiniams. Da-bar siunčiu \$500 ir prašu pasiųsti juos tų mokyklų ne-turtingų vaikų pietums“. Vaikų vardu dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globos“ komitetas, 2711 W. 71 St., Chicago IL 60629.

Gediminas Pranskevi-čius, sąžiningai ir greitai už-pildo pajamų mokesčių (inco-me tax) formas. Reikalui esant atvažiuoja į namus. Tel. 708-656-2550 arba 773-935-0472.

Prieš užsisakydami pa-minklą, aplankykite St. Cas-simir Memorials, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasi-rinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėži-nius. Prieš pastatant pamink-lą, galėsite apžiūrėti ir įsiti-kinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 773-233-6335.

DĖMESIO! VIDEO APĀ-RATŲ SAVININKAI! Norėdami tikrai kokybiškai išvers-ti video įrašus iš Lietuvoje naudojamos PAL sistemos į amerikietiškąjį NTSC ir at-virkščiai, kreipkitės į INTER-VIDEO 3533 S. Archer Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 773-927-9091. Sav. Petras Ber-notas.

Automobilio, namų ir li-gos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreipkitės pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 9439 S. Kedzie Ave., Ever-green Pk., IL 60805-2325. Tel. 708-422-3455.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPĖNAS 6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629 (1/2 bl. į šiaurę nuo Balzako muziejaus) Tel.: 773-582-4500 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. 708-301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gibaitis Civilinės ir kriminalinės bylos 6247 S. Kedzie Avenue Chicago, IL 60639 Tel. 773-776-8700 Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v. Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel. 773-284-0100 Valandos pagal susitarimą

ADVOKATAI L.Rane & L.Feyman 40 metų patirtis ir profesionali pagalba imigracijos bei kitose teisinėse srityse. 5213 S. Archer Ave., Chicago, IL 60632. Tel. 847-361-7636 (kalbame lietuviškai). Mes jūsų paslaugoms 24 val. per parą, 7 d. per savaitę.

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS KRAŠTO VALDYBA

Sveikina lietuviškąją visuomenę aštuoniasdešimtosios Nepriklausomybės šventės proga

Šią Vasario -tąją semkimes stiprybės iš didingos tautos praeities, ženkime vieningos jungties žingsniais į ryžtingą ir šviesią ateitį!

JAV LB Krašto valdybos pirmininkė Regina Narušienė, nariai: Rasa Ardytė Jušienė, ses. Margarita Bareikaitė, dr. Vytautas Bieliauskas, Jūratė Budrienė, Birutė Jasaitienė, Regina Kučienė, Vytas Maciūnas, Mike Mikolaitis, Kristina Proskutė Mengeling, Audronė Pakšienė, Ramutis Pliūra, Vytenis Rasutis, Marija Remienė, Algis Tamošiūnas ir dr. Vitolis Vengris.

Brangūs tautiečiai!

Aštuoniasdešimtųjų Lietuvos valstybės atkūrimo metinių proga leiskite perduoti Jums ir Jūsų artimiesiems nuoširdžiausius sveikinimus, palinkėti kuo geriausios kloties ir darnos, dalyvaujant Lietuvos nepriklausomybės įtvirtinimo darbuose.

Dr. Petras Anusas Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas Niujorke